

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 1011-1938, Trib. Arad.

ARAD, ANUL 55. No. 7.

1940. január 11. csütörtök.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

Kopenhága:

A Star című olasz lap szerint a Szovjet visszahívja párisi és londoni nagykövétét, ha a két nagyhatalom moszkvai nagykövetei rövidesen nem térnek vissza állomáshejyükre. A kopenhágai Politiken című lap tallini tudósítása alapján megcáfolja ezeket a híreket. A lap szerint Stalin személyesen foglalkozik ezzel a kérdéssel és nem óhajtana, hogy a nyugati hatalmak és a Szovjetunió közötti diplomáciai viszony megszakadjon.

Budapest:

Kedd este a magyar miniszterelnökségen a kormány több tagjának bevonásával tanácskozást tartottak. Szerda délelőtt ismét több miniszter jelent meg a miniszterelnökségi palotában. Több külföldi lap közölte Csáky István gróf magyar külügyminiszter újabb olaszországi utiját, amelyre állítólag rövidesen sor kerülne. Beavatott magyar hejyről azt a felvilágosítást adták, hogy Csáky gróf román utazásáról nincs szó. Lehejtéses, hogy a magyar külügyminiszter néhány napos szabadságra, a Rivierára utazik, de ennek az utazásnak magánjellege lenne. Az utazás időpontja bizonytalan és a budapesti megbeszélések tartamától függ.

Berlin:

Németországban élesen bírálják Chamberlain angol miniszterelnök keddesi beszédét és megjegyzik, hogy Chamberlain nem meri Anglia legégetőbb kérdéseit bonckés alá venni, hanem beszédében ezeket óvatosan kerüli. Hangoztatják, hogy az Angliát ért súlyos tonnaveszteségekről a miniszterelnök nem hejtálló adatokat közölt a beszédében. Azzal pedig, hogy minden áron Németországra igyekezze háritani a felelősséget a háborúért, Chamberlain csak a saját lelkiismeretét igyekezett megnyugtani. De végül is kénytelen volt elismerni a miniszterelnök Anglia nehéz helyzetét és az angol néphez folyamodott, hogy a közeli időben készüljön el a szigorú korlátozó intézkedésekre, amelyek nem sokára napvilágot fognak látni.

Róma:

A Magyar Távirati Iroda jelentése nyomán az olasz fővárosba érkezett hírek szerint a jugoszláv kormányelnök nyilatkozatot adott, amelyben hangsúlyozta, hogy a jugoszláv kormány a legteljesebb mértékben tiszteltben tartja a magyar népi kisebbség nyelv, kulturális és szociális természetű jogait. A jugoszláv kormányzat gondoskodik arról, hogy a magyar népi kisebbségnek ne legyen oka panaszra. Ezzel kapcsolatban olasz körök megállapítják, hogy a magyar-jugoszláv baráti viszony egyre inkább ejnyül.

Tokió:

Olaszország tokiói nagykövete tegnap délelőtt hosszabb megbeszélést folytatott Nomura japán külügyminiszterrel. A külügyminiszterium szócsövének jelentése szerint a megbeszélésen az európai helyzet került szóba. A manzsuri- mongol határok végleges kijelöléséről a döntő tanácskozások ma kezdődnek meg Karbinban és ugyancsak a napokban történnek meg a döntő tanácskozások a japán-szovjet viszony rendezése ügyében Moszkvában. Az Egyesült-Államokkal folyó tárgyalásokkal kapcsolatban kijelentették, hogy a megbeszélések egyidejűleg folynak Washingtonban és Tokióban. Belpolitikai téren kedd óta lázas ütemben folynak a tárgyalások a különböző pártok vezetői között. A lapok úgy sejtik, hogy a küszöbön álló kormányválság megoldásáról van szó ezeken a tanácskozásokon.

Szovjetellenes angol-francia katonai kezdeményezés lehetőségének terve merült fel

Murmanszkit ostromzár alá helyeznék, ugyanakkor pedig a Fekete-tenger felől is megtámadnák Oroszországot a szövetségesek — Elsősorban a kaukázusi kóolajvidék elleni támadással mérhetne döntő csapást a Tanácsállamok Szövetségére az angol-francia közbelépés

Európa tovább vergődik a háboru hullámverésében

Róma. A Popolo di Roma nagy párisi tudósításban számol be a Temps érdekes cikkéről, amely azzal foglalkozik, hogy milyen lehet az együttes angol-francia beavatkozás Finnország érdekében. Megírja a tudósító, hogy az elmúlt napokban két fontos minisztertanács volt Párisban és az egyikben Churchill angol tengerészeti miniszter is résztvett. Arról van szó, hogy nagy francia expedíciós hadihajó-flottával elzárják a murmanszki kikötőt és lehetetlenné tennék Németország számára, hogy azt flotta-támaszpontként használja, egyuttal pedig megakadályoznák az orosz csapatok élelmezését és utánpótlását is. Ez azonban csak akkor vezethet sikerre, ha egyidejűleg a Fekete-tenger felől is megtámadnák az oroszokat. A cél a kaukázusi kóolaj-torrasok megszerzése lenne. Mivel a hadihajók tűz alá vehetnek Odessza kikötőjét, ezzel megakadályozhatnák azt is, hogy a Szovjet Beszarábja ellen igyekezzenek támadóan fellépni. Ugyanakkor az egész orosz gazdasági élet nehéz körülmények közé jutna, mert a szovjet földművelés gépesítve van és a gépek kaukázusi petróleumot használnak. Minthogy azonban nem valószínű, hogy egy ország újságban jelentse be támadó terveit, a cikk valódsága tekintetében bizonyos kételeyk merülhetnek fel. Arra is lehet gondolni, hogy a párisi Temps cikke csak előzetes figyelmeztetés akar lenni Oroszország felé. Az olasz lap nem tartja valószínűnek, hogy a kérdéses angol-francia beavatkozás a Temps által írt formában következzen be, de meg van a lehetőség annak, hogy valamiféle beavatkozás tényleg történjen. A francia és angol vezérkarok ugyanis élesen kutatják, hogy hol döntsék el a háborút, amelyet a Maginot- és a Siegfried-vonalak között nem lehet eldönteni.

A Giornale d'Italia szerint

Róma közvetítő ajánlatot tesz a magyar-román megértés érdekében

Róma. A Giornale d'Italia budapesti tudósítója érdekes összefoglalót közöl a velencei tanácskozások eredményeiről. Eszerint megállapítható, hogy Olaszország a maga részéről olyan ajánlatokat tesz Romániának, amelyek elősegíthetik, hogy Bucaresti és Budapest között nagyobb megértés jöjjön létre.

Olaszország minden figyelmét Kelet-Európára fordítja

Róma. A Messagero írja: Olaszország, amely úgy érzi, hogy Délkelet-Európában a kulturát és civilizációt védelmezi, nem fogja tűrni, hogy akár a Duna-medencében, akár a Balkánon olyan reneszter jusszon uralomra, amely nem felel meg az évszázados hagyományoknak. Az olasz nép az európai háború kezdetén azt az akarátát fejezte ki, hogy semleges kíván maradni. Ennek a semlegességnek azonban határozott iránya volt: megvédeni a háboru borzalmaiktól a Balkán népeit és a Dunamedence államait. Olaszország sohasem titkolta, hogy érdekei ezekre a területekre is kiterjeszkednek. Olaszországnak azonban nincsenek más céljai, mint az érdekkörébe vont népek szabad ságát biztosítani és függetlenségüket alátámasztani és ha őket veszély fenyegeti, segítségükre sietni. Mindaz, ami jelenleg Európa nyugati részén történik, Olaszországot nem érdekli közvetlenül. Az Európa keletén történő cselekmények azonban egy pillanatig sem hagyják télenül a fasiszta Olaszországot. Olaszország lábhoz tett fegyverrel áll és várakozik. A Dunameden-

ce, vagy a Balkán-államok bármelyike ellen intézett fegyveres támadást Olaszország saját maga ellen intézettek tekinti és erre a kihívásra haladéktalanul fegyverrel adja meg válaszát.

A Messagero megemlíti még, hogy az olasz külügyminiszterium erőteljes fáradozást fejt ki, hogy a Balkán népek között egvetértést és szoros szövetséget teremtsen. Az olasz kormány Szófiába és Belgrádba új követeket nevezett ki azért, hogy a két állam között a megértést közvetítse és hogy elhárítsa egy esetleges viszálynak még a lehetőségét is.

Budapest. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelentése szerint Csáky gróf külügyminiszter kijelentette, hogy ezidőszent nem utazik Rómába és megcáfolta azt a hirt is, hogy Teleki miniszterelnök látogatást tervez az olasz fővárosba. A külügyminiszter megismételte, hogy a velencei megbeszélések eredményei a legjobbak és egyben megemlékezett arról a rendkívül meleg fogadtatásról, amelyben része volt.

Magyar bál, január 20. Fehér Kereszt.

Az olasz-német diplomáciai helyzet a finn fegyverszállítmányok miatt

London. (Rador.) Az angol lapok számos tudósítást közölnek a semleges fővárosokban működő tudósítóiktól a Finnország számára szállított olasz hadianyagoknak Németországban történt visszatartásáról. A Daily Telegraph jelenti, hogy Olaszország berlini főkonzula közbenjárt a német hatóságoknál, hogy a lefoglalt hadianyagot juttassák vissza Olaszországnak, innen pedig tengeri úton továbbítani ismét finnországi rendeltetéssel. Hozzáfüzi a lap, hogy az olasz külképviselet magyarázatképpen megjegyezte, miszerint Oroszország és Finnország között nem lévén hadiállapot, Olaszország jogosult arra, hogy fegyvert szállítson Finnországba, ami azt jelenti csupán, hogy egyik semleges állam a másik semleges államnak küld hadianyagot.

A Times rotterdami tudósítója jelenti, hogy az olasz kormány magyarázatot kért a

berlini kormánytól a finnországi rendeltetéssel küldött olasz hadianyag visszatartása ügyében. Érdekes fejleménynek ígérkezik, — írja a Times. — az olasz kormány közbenjárásának folytatása és érdemes megfigyelni, vajjon meddig hajlandó elmenni Róma ebben az ügyben. Ha Rómában úgy akarják, — írja a Times. — Olaszország érezhető nyomást gyakorolhat Németországra, mert hiszen Olaszország egyik legfontosabb levezető csatornája a német nyersanyagszükséglet bevitelének. Az a határozottság, amellyel Olaszország minden európai szovjetterjeszkedéssel szembehelyezkedik, a német-olasz viszony válságához vezethet. Németország, — fejezi be cikkét a Times. — így kénytelen lenne vizsgálat tárgyává tenni, vajjon két szövetséges között melyik értékesebb számára.

Félmillió orosz haderőt tartóztattak fel és vertek meg a finnek

Helsinki. Hivatalos helyen megállapítják, hogy az oroszok a Mannerheim-vonal ellen 15 hadosztályt vetettek harcba. Ebből a finnek hetet szétverték, míg nyolcat feltartóztattak. Az oroszok eddigi vesztesége 50.000 halott és 50.000 sebesült. Az itten működő szovjethadsereg létszáma eredetileg 300.000 fő volt, de ehhez hozzá kell számítani a 200.000 főnyi erősítést.

A Havas-ügynökség jelenti Helsinkiből, hogy tegnap a szovjet léghaderő Finnország nyugati és déli részein három kisebb várost bombázott. A városok nevét nem közölték és eddig az okozott károkat sem tudják. Kedd délután Turkuban is légvédelmi riadót rendeltek el. A Raate mellett vívott nagy csatában a finnek 40 orosz tisztet is elfogtak katonáikkal együtt és a tiszték között egy tábornok is van. Megállapítást nyert, hogy egy másik szovjettábornok a harc során életét vesztette.

A finnek tavaszig nem várnak újabb nagy orosz támadást

London. A lapok felvetik a kérdést, vajjon a finnek Soumosalminál aratott nagy győzelem véglegesnek tekinthető-e és számítani lehet arra, hogy a tavasszal meginduló nagy szovjettámadást az új állásokban fogják-e kivédeni a finnek.

Azt hiszik, hogyha sikerül elkészíteni az új, úgynevezett Vallenius vonalakat, akkor a szovjet tavaszi támadása biztos kudarcnak néz elébe. Maguk a finnek is úgy vélekednek, hogy az orosz csapatok tavaszig újabb támadást nem foghatnak végrehajtani.

London. A Press Associated jelenti: Helsinkiből érkezett jelentés szerint a tegnapi nagy győzelem hadifoglyainak száma mára 2200-ra növekedett. A 44-ik hadosztály a legjobb csapatokból állt, amelyek legnagyobb része elsőnek lépte át a lengyel határt, amikor az orosz hadvezetés Lengyelország fele területének megszállására a parancsot kiadta. A zsákmányolt hadianyag száma is megnövekszik.

Helsinkiből jelentik, hogy Lichtenstein Frigyes herceg, a lichtensteini uralkodó öccse tegnap Helsinkiben önkéntes katonai szolgálatra jelentkezett. A herceget tiszt rangban osztották be az egyik önkéntesektől alakult ezredbe.

A finn közvélemény egyébként nagy elégtellessé vette tudomásul, hogy hivatalos jelentésében a szovjet hadvezetés — első ízben a há-

boru kezdete óta, — elismeri, hogy az orosz csapatok több kilométert visszavonultak. A suomalaisi szakaszon történt visszavonulásról van szó.

A Havas-ügynökség jelenti Helsinkiből: Megbízható értesülés szerint a raate-i ütközet alkalmával foglyul ejtett 50 szovjet tiszt között egy hadosztály-tábornok is van. Egy másik orosz tábornok az ütközet során életét vesztette.

A világsajtó a szovjet-külpolitikáról

Kopenhága. (Rador.) A Politiken című lap tallini tudósítás alapján megcáfolja azokat a híreket, mintha Stalin visszahívna Londonból és Párisból a szovjet nagyköveteket, abban az esetben, ha a moszkvai angol és francia nagykövetek nem térnek vissza. A lap szerint Stalin személyesen foglalkozik ezzel a kérdéssel és nem óhajtana, hogy a nyugati hatalmak és a Szovjetunio közötti diplomáciai viszony megszakadjon, mert ebben az esetben teljesen Németország befolyása alá kerülne.

A Danziger Vorposten a szovjet kormány ideai politikai céljaival foglalkozva a következőket írja:

— Az új szovjet külpolitika jövő feladata már most abban mutatkozik meg, hogy a Fekete-tenger környékének viszonyait újra ren-

London. (Rador.) Gripenberg, Finnország londoni meghatalmazott minisztere az angol rádióban beszédet mondott és hangoztatta, hogy ha Finnország megfelelő mennyiségű fegyvert és löszert kap a véletekig ellentudó állni az ellenség támadásainak.

Természetes védelmi eszközeink vannak, erőnk és bátorságunk is van és Isten segítségével ellentudó állni az ellenségnek, amely megsemmisítésüket akarja, — mondotta rádióbeszéde végén Gripenberg finn miniszter.

Finnország megsegítése

Newyork. Roosevelt a jövő héten ajánlaná fogja a kongresszusnak, hogy részesítse támogatásban Finnországot. Az elnök most tárgyal az illetékes miniszteriumokkal a segítség módjairól. Az amerikai politikai körök figyelmét két fontos indítvány foglalkoztatja ennek a kérdésnek kapcsán. Az egyik javaslatot Dinte képviselő nyújtotta be

10.000 fegyvernek darabonként 1 dolláros árban Finnország rendelkezésére való bocsátásáról.

míg a másik javaslatot Brown szenátor fogja előterjeszteni, aki

60 millió dolláros kölcsörnek felajánlását fogja javasolni.

A Hoover volt elnök vezetése alatt működő bizottság újabb 100.000 dollárt ajánlott Finnország számára és ezzel a segélybizottság gyűjtése most már 500 ezer dollárra emelkedett.

Genf. A Népszövetség főtitkárságához eddig 18 állam küldött választ arról, hogy a közgyűlés határozata értelmében hajlandó Finnországnak segítséget nyújtani. Ezek között tíz amerikai állam szerepel. Másik tíz állam még nem válaszolt.

Az ausztráliai kormány értesítette a Népszövetséget, hogy 10.000 ausztráliai fegyvert ajánlott fel a finn Vörös Kereszt egye-sület javára.

London. (Rador.) A Daily Express római tudósítója jelenti: Franco tábornok felhatalmazást fog adni arra, hogy a polgárháború után Spanyolországban maradt olasz tankokat, ágyukat és puskákat spanyol hajókon Svédországon keresztül Finnországba szállítsák.

deze, mert a szovjet orosz nagyhatalomnak ez a második természetes ellétere és így Moszkva különös figyelmet kell, hogy szenteljen ennek a térségnek. Ennek a problémának tisztázása és az ezzel kapcsolatos kérdések bizonyára első sorban foglalkoztatják majd ebben az évben Moszkva politikáját, mert jobban, mint valaha ügyelnie kell arra, hogy a Dardanellák, melyek még mindig a szovjetunio kulcsainak tekinthetők, biztos kézben legyenek.

A norvég munkásszövetség adománya a finneknek

Oslo. (Rador.) A Stefani hírszolgálati ügynőskég jelenti: A norvég munkásszövetség, amely eddig a skandináv országok „legvörösebb” munkásszövetségének tekintettek, 125 ezer koronát adományozott Finnország felséggyűjtésére. Eddig az összes norvég adományok a finn megsegítési kezdeményezés javára 5 millió koronát tesznek ki.

Churchill megelégedett a nyugati harctéren tapasztaltakkal

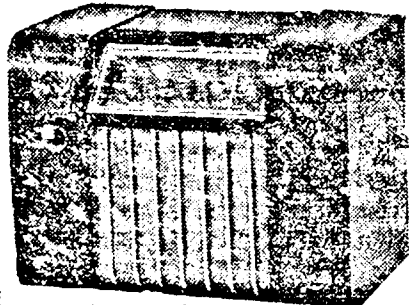
Páris. (Rador.) A Havas-iroda jelenti: Churchill mielőtt a frontra utazott volna, hosszú megbeszélést folytatott Gort tábornokkal, valamint a francia kormány több tagjával, Gamelin tábornokkal és a francia hadsereg több vezetőjével. Churchill látogatást tett a brit léghaderő főhadiszállásán. Franciaországból való elutazása előtt kijelentette, hogy igen magas erkölcsi felkészültséget talál azoknál az angol csapatoknál, amelyek állandó összeköttetésben állanak az ellenséggel.

Az összes világmárkák egy kézben

GRAETZ,
SCHAUB,
BLAUPUNKT,
STANDARD,
MINERVA,
EUMIG,
KAPSCH,
RADIONE,
ZENIT,
IMPERIAL.

2500 lettől
kezdve!

Kedvező
részesletfizetési
feltételek!

Hammer Zsigmond és Fia Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 27. Telefon: 18-47.

Német repülő-támadás az angol-skót partvidéken

Berlin. (Rador.) A legfőbb katonai parancsnokság január 10-én a következő hivatalos közleményt hozta nyilvánosságra: A nyugati hadszíntéren egyes helyeken a tüzérségi tevékenység élénkebb.

Német repülőgépek január 9-én reggel és délután felderítő repülést végeztek Anglia keleti partjai és Skócia felett. A norwichi partvidéken, a szárazföld közelében négy angol hadihajót és felfegyverzett kereskedelmi hajót elsüllyesztettek. A skóciai partok magasságában négy felfegyverzett kereskedelmi hajó várakozással tüzelni kezdett a repülőgépekre, mire ezek válaszoltak és a hajókat elsüllyesztették. A német repülőgépek raj nem szenvedett veszteséget.

Páris. (Rador.) A Havas-ügynökség katonai munkatársa a következő magyarázatokat küldi a harctéri helyzethez: Mialatt a légköri viszonyok minimumra csökkentették a repülőtevékenységet.

Szárazföldön két napja rendkívül eredményes tevékenység nyilvánul meg.

Természetesen továbbra is járőrműveletekről van szó és felderítésről, de a mindkét részről kiküldött kisebb különítmények sokkal tevékenyebbeknek bizonyultak, mint az elmúlt hetekben.

Az utóbbi két napon a francia járőrök néhány helyi sikert értek el a német járőrök felett.

A Mosel és a Saar között, valamint a keleti Vogézek erdős részeiben a német különítmények rohamra indultak kisebb francia előőrsök ellen. A támadást veszteséget okozva visszaverték és a németeket kiindulási pontjukra való visszatérésre kényszerítették. Legutóbb mindössze néhány német felderítő repülés volt.

Az angol repülőgépek is tevékenykedtek

London. A légügyi minisztérium közlése szerint az angol légihaderő repülőrajai szerdára virradó éjjel újabb felderítő repüléseket végeztek Északnyugat-Németország felett és utiukról hiánytalanul érkeztek vissza.

London. (Rador.) A Reuter iroda jelenti, hogy az angol légiflotta egységei keddtől szerdára virradó éjszaka felderítő repülést végeztek Északnyugat-Németország, valamint Helgoland sziget és német öböl felett.

Újabb tizezer repülőgépet rendeltek az USA gyárainál a szövetségesek

Washington. (Rador.) A Stefani ügynökség úgy értesült, hogy a szövetségesek ügynökei közölték a nagy amerikai repülőgépgyárakkal a szövetséges kormányok óhaját, miszerint az elkövetkezendő 18 hónapban még tizezer amerikai repülőgépet akarnak vásárolni, az eddig rendelt amerikai légi egységeken kívül.

A Német Távirati Iroda jelenti: Az amerikai lapok közlése szerint az amerikai hatóságok szigorúan cenzurázzák mindazokat a közleményeket, amelyek a hadsereg és a haditengerészet számára készülő repülőgépekre vonatkoznak, sőt azokra is, amelyeket exportálnak.

Itt írjuk meg azt is, hogy a Stefani ügynökség jelenti: A Newyork Times értesülése szerint Roosevelt szakértői bizottságot létesített egy esetleges hétketev gazdasági lehetőségeinek a megvizsgálására. A lap hozzáfűzi, hogy Roosevelt a tanulmányozás eredményét alkalmas pillanatban felhasználja majd.

„Törökország fűgével és mazsolával akarja kifizetni tartozásait“

Berlin. A Berliner Börsenzeitung hosszabb cikket ír arról a tényről, hogy Törökország kereskedelmi és pénzügyi megegyezést kötött Angliával és Franciaországgal. A török kormány ebben a megállapodásban kötelezettséget vállalt arra, hogy a hadianyaggyártáshoz szükséges gyapotot, kendert és más cikket szállít a szövetséges hatalmaknak.

— A török állam — írja a Berliner Börsenzeitung — tizenhárom millió drachmával tartozik Németországnak a szállított gépek és vegyi anyagok ellenértékéért, és ezért az összegért nem hajlandó mást, csak fűgét és mazsolát szállítani. Az újság felszólítja a kormányt, hogy erőteljesebb diplomáciai eszközökkel próbáljon Törökországra hatni.

Szabadságolják a katonai szolgálatra behívott 30 éven felüli szakmunkásokat

London. A Reuter távirati iroda jelenti: Az angol kormány elhatározta, hogy hatalmas expedíciós hadsereget küld Franciaországba. Mint ismeretes a legutóbb elrendelt katonai bevonulásokkal az angol hadsereg létszáma két és háromnegyed millió főre emelkedik. Ebben a létszámban nem szerepelnek az önkéntes katonai szolgálatra jelentkezők, továbbá az angol világháborúban különböző részeiből érkezett csapatostek.

Az angol hadügyminisztérium azért küld több, mint egymillió főnyi hadsereget Franciaor-

A tengeri háború legújabb eseményei

A tengereken ismét élénkebb tevékenység folyt, amiről az alábbi részletes jelentések számolnak be:

London: (Rador.) Az Ivan Kondrup és a Feddy nevű dán hajókat tegnap délután német repülőgép bombázta. A Feddy kigyuladt, gépésze és másodtisztje meghalt. A legénység többi tagja mentő-gőzös fedélzetére került és kórházba szállították őket. Az Ivan Kondrup hajót is elhagyta legénysége, melynek három tagját kórházban helyezték el.

Newyork: (Rador.) A Herald Tribune jelenti, hogy a Columbus gőzös személyzetének hadköteles tagjait visszaszállítják Németországba. Az amerikai hatóságok ezeket az embereket hajótöröttként kezelik.

Kopenhága: (Rador.) Egy ismeretlen nemzetiségű repülőgép a külügyi minisztérium jelentése szerint tegnap éjjel 1 órakor több bombát dobott le Romó dán szigetre. Senki sem sérült meg és anyagi kár sem történt. A repülőgép délnyugati irányból érkezett és a tenger felé tűnt el.

London: Hivatalos jelentés szerint a Dunbar Castle nevű 2000 tonnás személyszállító gőzös, amely utban volt Fokföld felé, Anglia délkeleti partjai mentén 48 utasával aknára futott és elsüllyedt. Az utasokat és a személyzetet sikerült megmenteni. Annak az utolsó mentőcsónaknak Angliába érkezése után, amelyen a Dunbar Castle gőzös hajótöröttjei menekültek, a megmentett utasok és legénységhez tartozók száma 92.

Berlin: (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: A Daily Herald című újság azt a hírt közölte, hogy 1940 első hetében egyetlen 3 ezer tonnás brit hajót elsüllyesztettek csupán elhagyott német körök jelentették, hogy ezt az állítást alaptalannak kell tekinteni. Külföldi lapok közleményei szerint a brit kereskedelmi hajóhad az említett héten 30.533 tonna hajóúrt vesztett, nevezetesen a Delfino, Ardangor, Athelbach, City of Marseille, Towasley és Cedringtoncourt.

számba, hogy a harminc éven felüli francia katonák szabadságolása lehetővé váljék. A francia gyáriparnak szüksége van azokra a harminc éven felüli szakmunkásokra, akik jelenleg katonai szolgálatot teljesítenek.

„Németország legerősebb fegyvere a népi egység“

Berlinből jelenti: Rader német vezérterengernagy hétfőn és kedden megtekintette a kiejji és a wilhelmshaveni haditengerészeti hajógyárat. A vezérterengernagy beszédet mondott a gyár munkássága előtt és hangsúlyozta, hogy az ellenség a maga fegyvereivel aligha árthat Németországnak. Azért akar éket verni a német nép sorsközösségébe, mert csak az egyenletlenség lenne képes megfőzni a német erőt. Ez azonban nem fog sikerülni. Németország legerősebb fegyvere a népi összetartás.

Afganisztán kitart a semlegeség mellett

Kairó. (Rador.) Afganisztán kairói meghatalmazott minisztere megcáfolta azokat a külföldön elterjedt híreket, mintha az afgán kormány csapatokat vont volna össze az afgán határon. Hangsúlyozta a meghatalmazott miniszter, hogy Afganisztán kitart a legszigorúbb semlegeség mellett.

London. (Rador.) Egy brit hajóskapitány, aki szerdán érkezett angol partra, közölte, hogy az 1146 tonnás Northwood brit személyszállító gőzös sikerrel visszaverje az Északi tengeren két német repülőgép támadását. A hajó léghajító ágyukat használt. Bár a német gépek gépfegyverrel tüzeltek és 40 bombát dobáltak le, a támadás nem követelt áldozatot.

Németországban állítólag korlátozták a vasúti személyforgalmat

Londonból jelenti: Az angol hírszolgálati minisztérium jelentése szerint a német vasúti vezérigazgatósága jelentést hozott nyilvánosságra, amely szerint a vasúti személyforgalmat a mai naptól kezdve korlátozzák. Ennek az intézkedésnek következtében több személy- és expresszvonatot kivontak a forgalomból.

A tiroli németek állampolgárság-választási népszavazásának végső eredményei

Róma. (Rador.) Az állampolgári hovatartozásra vonatkozó népszavazás munkálatai, amelyek Bolzano, Udine, Belluno és Trente tartományokban folytak le, végetértek. A belügyi államtitkárságtól Mussoinihoz és Hitlerhez intézett táviratokból a következő eredmény tűnik ki: Bolzano 313 ezer lakosa közül 229.500 német származású személynek volt joga optálni. Ezek közül 166.488 személy a német állampolgárságot optálta, míg 27.712 megtartotta ojasz állampolgárságát. További 35.300, akik nem optáltak, megmaradnak ojasz állampolgárnak. Trente tartományban 24 ezer optálásra jogosult közül 13 ezer választotta a német állampolgárságot. Udine tartományban 5603 személy közül 4576, Belluno tartományban pedig 7429 közül 1006 optált német állampolgárságot.

URANIA: Telefonelőjegyzés: 1232.

MA VILAGSLAGER PREMIER!

Ön akkor jön, amikor akar!
Oda ül, akivel akar!
Azzal jön, akivel akar!

... És azt fogja látni, amire mindig vágyott,

a muzsika, a fiatalság, a humor,
baktis-szerelem és kamasz-álmok
varázslatos, felüdítő remekművét:

„Az első csók“

Deanna Durbin

legsikerültebb alakítása, aki a „Carmen“, „Rigoletto“, stb. áriákat és modern slágereket énekel.

Partnerei: MELWYN DOUGLAS, JACKIE COOPER.

A helyőrákat nem emeltük fel, a nagy anyagi áldozatok ellenére sem!

Előadások:
8, 5, 7-15 és 9-30 órákor.

A háboru belső bajai

*

Mint köztudomású, a német birodalom abban a reményben indította meg a háborút, hogy a szovjettel kötött szövetség folytán, nyersanyaggal az orosz természeti kincsekből bőven elláthatja magát. Mégis az angolok szinte kivétel nélkül azt hangoztatták, hogy hosszú háborúra kell felkészülni és ettől a véleményüktől nem tájtottak akkor sem, amikor a német sajtó egyre intenzívebben hirdette, hogy az orosz nyersanyagok kimeríthetetlen forrásai napról-napra dusabban nyílnak meg.

Mire alapítja az angol közvélemény ezt a felfogását — erre most megfelel behatóan Bruce C. Hopper, a Harvard-egyetem tanára, a „Foreign Affairs” című folyóirat egyik legutóbbi számában. Hopper tanár a világháború után éveket töltött Oroszországban, ahol gazdasági kutatókat folytatott. Most orosz és német hivatalos adatok alapján azt írja, hogy az orosz segítség csupán akkor lehet hatással Németországra, ha előbb német mérnökök legalább két évig újraszervezik a szovjet ipari és közlekedési rendszerét.

Meg kell jegyezni, hogy az angol professzor a tanulmányát a finn háború előtt írta és így nem vehette még számításba azt, hogy a szovjet vasutait várhatóan ez az új háború fogja lekötöni és így még annyi teljesítőképessége sem marad szabadon a német szállítások számára, mint ahogy azt Hopper feltételezte. A tanár Németország nehézségeinek alapját abban látja, hogy az ellenséges blokád a 63 millió tonna normális németországi bevétel 45 százalékát elvágta. A legkomolyabb bajok a zsír, olaj, vasérc és mangánérc tekintetében állanak fenn.

Erdemes fáradságot venni arra, hogy a professzor számadatait kiböngésszük és legalább nagyjában megismerjük.

Németország 1937-ben 470.000 tonna növényi-olajat importált, aminek a pótlására 2.351.000 tonna mandzsuri szója-babba lenne szüksége. A német háborús olajigényét 12 millió 500.000 tonnára becsüli, amiből 8 millió tonnának Oroszországból kell jönnie, mert egyéb forrásait elvágják. Vasércben Németország békében kétszerannyit hoz be, mint amennyit maga termel. Jóllehet a svéd ércet még használja és kétségkívül tekintélyes mennyiségű ócskavas felett rendelkezik Németország, mégis hosszú és pusztító háború esetén igen nagy orosz behozatalra szorul.

A blokád igen keményen érintette Németországot a mangánérc tekintetében. 1938-ban külföldről 425.000 tonnát importált s ebből csak 60 ezer tonna származott Oroszországból. Minthogy most a többi források elszakadtak, Oroszországnak, ha ki akarja elégíteni a német birodalom megnekedett igényeit, tizenkétszeresen meg kell növelnie a mangán-exportját Németország felé. Arra a kérdésre, hogy a szovjet képes-e pótolni mindezeket a hiányokat, Hopper tanár így felel: „Nem reális dolog, ha arról beszélünk, hogy Oroszországban bármiben is felesleg volna, jóllehet tényleg óriási kiaknázatlan ásványi kincsei vannak. Oroszország 1938-ban 1 százalék vasérc-felesleget produkált. Két évi tervegazdálkodás kell hozzá, hogy ez a szám megnövekedjék. A mangánérc-termelést is lehet növelni. Olaj tekintetében az orosz hazai szükséglet felülmúlja a termelést, úgy hogy gyakori az olajhiány a „kollektív mezőgazdaságok traktor-állomásain.”

A főhaj azonban nem annyira a termelésben, mint a szállításban van. A szovjet gazdasági életének leggyengébb láncszeme a vasúti rendszer. Pedig az orosz vasúti hatóságok a teher szállítást igen meggyorsították, úgy hogy ma Oroszországban van a legintenzívebb teher szállítás. A németországi rendeltetési nyersanyag-fuvarozás ezen a vasúti rendszeren alig növelhető, viszont hajón igen keveset lehet szállítani. Például ahhoz, hogy a Kaukázusból Németországba évente 8 millió tonna olajat szállítsanak, 55 ezer tank-kocsi volna szükséges, vagyis kétszer annyi, mint amennyi olajtartálykocsival jelenleg Oroszország rendelkezik. Hogy Mandzsuriából 2.351.000 tonna szója-babot vontassanak Németország számára — 4300 mérföld távolságra — ehhez 325 szerelvény kellene 16.250 teherkocsival, ezeknek folyton szaladniok kellene meg rakodva, nem beszélve a visszafelé való utról. Az anélkül is agyonterhelt szibériai vasút számára ez kolosszális feladat volna. A mangánérc-szállítás már eredményesebb volna. A mangánérc-szállításhoz csak 3 ezer kocsi lenne szükséges. A professzor egybe foglalja az összes szállítási akadályokat és arra az eredményre jut,

hogy mangánérc-szállításon kívül a többi nyersanyag elszállítása legfeljebb, ha részben bonyolítható le. Minthogy a három vezető nyersanyagot egyidőben kell szállítani, az angol tanár véleménye szerint az orosz vasutak ennek képtelenek megfelelni.

Hopper tanár alaposan fejtegeti még azt a problémát is, hogy miként tudja Németország kifizetni a szállítandó nyersanyagot és itt sem jut kedvező konklúzióhoz.

Az angol tanár a következő végső tanulságot szűri le az adatokból: „Rövid lélekzetű nagy offenzív háborúban Oroszország nem nyújthat döntő segítséget Németországnak. De, ha a mostani háború nagyobb csaták nélkül két évig eltart, akkor a németeknek van idejük arra, hogy újraszervezzék az orosz ipart és szállítást és ebben az esetben az orosz segítség eldöntheti a nyugati háború sorsát.”

Az angolok — amint ezek a fejtegetések mutatják — jól tudják, hogy egyelőre Németország nem fogja elhatározó harcéri cselekvésre elszánni magát, mert a szovjetből rövid időn belül

megfelelő mennyiségű nyersanyagra nem számíthat. De viszont az angolok és franciák megtehetik-e azt, hogy időt adjanak Németországnak az egész orosz hadiipar és szállítás megszervezésére. Ha ugyan ez a megszervezés egyáltalában lehetséges, tekintettel arra, hogy Oroszország számára is olyan események következtek be, (mint például a finn háború), amire a német-orosz szerződés megkötésekor nem számíthattak.

A német közvélemény azonban a jelek szerint tudatában van annak, hogy csakugyan hosszú ideig tart, amíg Oroszországból nyersanyagot kap, viszont a háború kitolását mégsem érzi szükségesnek. Erre vall a Baseler National Zeitung berlini tudósítása, amely szerint Németországban biznak abban, hogy a háború 1940-ben véget ér — még pedig német győzelemmel. A cikk ezeket mondja a továbbiakban: „Nagy mindenestre a reménykedés, amit a széles rétegek az orosz segítség iránt táplálnak. Ezért nem tekintik a német nép az angol blokádát tényleges veszedelemnek Németországra. A szovjet mérhetetlen nyersanyag-kincsét, mint rezervoárt jelölik meg, amelyből új német technikus-gárdát igénybevételeivel a német szükséglet egy részét évtizedekre fedezhetik, ha nem is máról-holnapra, de lépésről-lépésre, hónapoként valójassal emelkedéssel.” (H.)

A bucuresti-i bolgár követ hivatalos bucsuja

Gafencu külügyminiszter külön villásreggelit adott a távozó diplomata tiszteletére

Bucuresti. A külügyminisztériumban tegnap Grigore Gafencu külügyminiszter villásreggelit adott Sava Kiroff bucurestii bolgár követ tiszteletére, akit ankarai követté neveztek ki és elutazik a román fővárosból. A villásreggelin a bolgár követség tagjai és több magasállású miniszteri tisztviselő vett részt. Gafencu külügyminiszter beszédet tartott és a következőket mondotta:

— Kétféle diplomata ismerem. Az egyik fajta hivatásának megfelelően állandóan változtatja tartózkodási helyét és egész élete hosszú utazásokból áll. A másik fajta az állandó diplomata és ezeknek az a szerepük, hogy résztvegyenek az előbbieknél bucsuztatásán vagy érkezésén. Az a diplomata, aki most elhagy bennünket, négy év óta él körünkben, mint egy szomszéd állam megbizottja, hogy ügyeljen a jószomszédi viszony kifejlődésén, ami gyakran nem csekély fejadat. A magánéletben is nagy gondot okoz a családtagok közötti jóviszony fenntartása és ez a helyzet a nemzetközi viszonylatban is. Nagy tapintatra van szükség a szomszédok közötti jóviszony kialakításában is. Szabadunk hatalmas távollátásokat küldött le, de a kis távollátások teljes leküzdését még nem sikerült létrehozni. Órák alatt át lehet repülni az óceánon, de évek telnek el, amíg egy hidat építünk fel a vizen. Egy ország biztonsága, sőt az általános béke a kölcsönös megértés

sens és bizalmon alapszik a szomszédok között. Vajon a mai viharos időkben nem ugyanez a probléma foglalkoztat-e bennünket.

— Le kell vonnunk a tanulságokat, mert kiderül, hogy a közös érdekek fontossága mindinkább nagyobb jelentőségűvé válik. Sajnos, a diplomácia egyedül nem képes valamennyi felmerült problémát megoldani, mert ehhez az is szükséges, hogy a népek egymás közötti rokonszenve is támogassa őket. Saját tapasztalatomból megállapíthatom, hogy ilyen érzés fennáll a román és a bolgár nép között és ezt csak feleleszteni kell, hogy a megértés beteljesüljön. Közös érdekeink közös munkát igényelnek és ezért bizakodással tekintek két nép közötti viszony alakulása elé.

Kiroff követ válaszában meghatottan hangsúlyozta, hogy romániai küldetése alatt mindig igyekezett a jószomszédi viszonyt megerősíteni a két ország között.

— Meg vagyok győződve arról — mondotta — hogy a kölcsönös jóakarat hozzá fog járulni az egymás iránti bizalom megerősítéséhez. Közös érdek az, hogy Európa ezen részében a béke biztosítva maradjon — fejezte be beszédét Kiroff követ. — majd pedig II. Carol király egészségére, a román nép boldogulására, Gafencu külügyminiszter és felesége egészségére üritette poharát.

A keddi revolveres rablótámadás nyomozásának első eredményei

Temesvárra vezetnek a rendőri kutatás szálai

Dobrowszky Béláné Avram Iancu-téri dohánytörsdjében történt rablótámadás ügyében az aradi rendőrség nyomozó testülete teljes készséggel folytatja a nyomozást a vakmerő revolveres banditák kilétének megállapítása és elfogása érdekében. A nyomozás alkalmával annyit már megállapítottak, hogy

a revolveres, autós banditák nem voltak aradiak.

A két merénylő kedden délelőtt érkezett Aradra, nyilván saját autójukon és délben az egyik Avram Iancu-tér mellett üccában lévő vendéglőben ebédelték. A rendőrség megállapítása szerint

a rablók tettük elkövetése után autójukon Temesvár felé menekültek.

Ezért az aradi rendőrség nyomozótestületének két tagja még az éjszaka folyamán Temesvárra utazott, ahol folytatják a vizsgálatot a banditák kézrekerítése érdekében.

Ezzel kapcsolatban említésre méltó, hogy szerdán a déli órákban Aradon elterjedt az a hír, hogy Temesváron őrizetbe vették az aradi dohánytörsde-rablókat. Ez

a hír azonban korainak bizonyult, miután az aradi rendőrség erről hivatalos értesítést még nem kapott.

CORSO TELEFON: 2065.
Előadások: 8, 5, 7-15 és 8-15-kor.

Utolsó nap! Minden idők legizgalmasabb filmje:

„Tarzan és fia” JONNY WEISSMÜLLER
Hiradó!

Jön: EMIL JANNINGS mint Dr. KOCH Jön!

Hivatalos ármeghatározás rendszere alá vonta a városvezetőség a tűzifafuvarozás díjszabását

Négy százötven leire csökkentették egy vagon tűzifának a vasutról való beszállítási díját —

Méltányossági álláspont érvényesülését kérik a szállítók a várostól

Szerda délelőtt az aradi szállítók küldöttsége jelent meg a város gazdasági ügyosztályának vezetőjénél, hogy a legutóbb megjelent hivatalos árjegyzéknek a tűzifa-szállítására vonatkozó rendelkezései ügyében közbenjárjon. A legutóbb megjelent városi hivatalos árjegyzékbe ugyanis új tételt iktattak:

az árszabályozás rendszere alá vonták a tűzifa-fuvarozás díjszabását is és egy vagon tűzifának a vasuti állomásról a város bármely pontjára történő szállítmányozására 450 lei díjat határoztak meg.

Kivételt csak Gáj képez, ebben a vonatkozásban nem kötelező a hivatalosan megállapított díjszabás. Ezt az újítást — mondották a küldöttségben résztvevő szállítók, — úgy vezették be, hogy

az érdekelt szállítókat meg sem kérdték.

Előadták a szállítók, hogy

a kiadási tételek állandóan növekednek, például a széna 180—190 leiel, a tengeri 180—200 leiel drágább, mint tavaly ilyenkor volt.

Eddig a fakereskedőknek 400 leiért, 500 illetve 600 leiért szállították be vagonként a tűzifát, a megteendő út távolsága szerint. Magánosok tűzifájának fuvarozása 600 lei volt. Hangsúlyozzák az érdekelték, hogy ezek az árak

csupán szerény hasznot biztosítanak, teljesen indokolatlan szerintük az üzleti törvény alkalmazása, mert árukereskedésről szó sem lehet.

A 450 leies hivatalos díjszabás azt jelenti, hogy teljesen haszon nélkül kellene dolgozniok, sőt még ráfizetés is adódhatnék, ha

ezen az áron vállalják a fuvarozást.

A szállítók által előadott panasz meghallgatása után a gazdasági ügyosztály vezetője felkérte a küldöttséget, hogy az elmondottakat írásban is juttassák el hozzá és a magarészéről az ügyet a városvezetőség elé terjeszti.

Különben az érdekelték azt is panaszozták, hogy

a közönség vallja kárát a helyzetnek.

A szállító cégek 450 leiért nem tudják vállalni a tűzifa fuvarozását, drágább pedig nem merik vállalni, mert félnek az üzérkedés letöréséről szóló törvény kiméletlen szigorral alkalmazott súlyos intézkedéseitől. A helyzet tehát az, — amint az a szállítók által előadottakból kitünik, — hogy

a közönség és a fakereskedők kizárólag a paraszt-fuvarosokra utaltan bonyolítják le a forgalmat és valósággal ki vannak szolgáltatva a minden hivatalos ármeghatározástól függetlenül érvényesülő igényeiknek.

Mert a bejegyzett cégű szállítási vállalatokat ellenőrizhetik, számukra díjszabást írhatnak elő, de a parasztfuvarosok irányában nem alkalmazható semmiféle rendszabály.

GLORIA SPORTEGYESÜLET

BÁLIA !!!
január 13-án, szombán

a Bulevard kávéház (Központi Szálló) helyiségeiben, bejárat Str. Alexandri felől.
Elsőrangú zene. Szépségverseny. Tombola.
Amerikai bár és egyéb meglepetések.

Bírói döntés szerint:

Az uccák tisztántartásának költségeit a városi közigazgatásoknak kell viselniük

Aradi gyárvállalat jogorvoslati kérelmének adott hely a temesvári közigazgatási tábla a városi köztisztasági szolgálat teherviselésének teljes áthárítása ügyében

Temesvárról jelentik: A temesvári közigazgatási bíróság legutóbb rendkívül érdekes aradi vonatkozású, a háztulajdonosokat közelebről érdeklő ügyet tárgyalt. Az ügy a köztisztasági szolgálat komercializálásával és az erről szóló városi szabályrendelettel áll összefüggésben. Az aradi „Teba” textilgyár

megfeleltette a városi üzemek komercializálásáról szóló szabályrendeletet és a 2. szakasz b) bekezdésének hatálytalanságát kérte. Ez a szakasz úgy intézkedik, hogy a köztisztasági szolgálatot a városi üzemek komercializálásáról szóló rendelet-törvény alapján szervezik meg. A felelőző gyár az említett szabályrendelet 37. szakaszának hatálytalanságát is kérte, amely viszont úgy intézkedik, hogy a köztisztasági szolgálat fenntartásához szükséges illetékeket a háztulajdonosoknak kell befizetniük. Mindezeket kívül a vállalat azt kérte, hogy

semmisítsék meg a fentiek alapján kivetett uccaseprési és uccáöntözési illetékeket, mert az uccák tisztántartásának költségeit a városnak kell viselnie.

A felelőző indoklásában arra hivatkozik, hogy csak olyan közszolgáltatások komercializálhatók, amelyeknek nem csupán közgazgatási, hanem gazdasági jelentőségük is van, másrészt pedig

az uccák seprése és tisztántartása nem csupán a háztulajdonosok, hanem a város-egész lakosságának érdeke.

igly tehát ennek költségeit is nem csupán a háztulajdonosoknak, hanem a város összes polgárainak kell viselniük. Megemlítette a felelőző, hogy a köztisztasági illetékeket a házak homlokzata után kivetett illetékekkel együtt kívánják behajtani, vagyis a köztisztasági szolgálat terheit teljes egészében a háztulajdonosokra kívánják hárítani, holott

ennek a szolgáltatásnak 6 millió leies költségvetéséből régebben 4 milliót maga a város fedezett és 2 milliót róttak ki a háztulajdonosokra.

A felelőzőnek a közigazgatási tábla helyt adott és a szóban lévő szabályrendelet említett szakaszait hatályon kívül helyezte.

NATHA,
HÜLES,
ELEN
NEVRALGINE
JURIST

Külön kimutatás készül az állampolgárság utólagos elismerését kérvényező, zsidóvallású lakosokról

Megírta az Aradi Közlöny, hogy az Igazságügyminisztérium közölte az aradi városvezetőséggel: fenntartja eredeti álláspontját a zsidóvallású lakosokról az állampolgári póttösszeírásból való kirekesztése tekintetében. Ennek ellenére a városvezetőség úgy határozott, hogy minden esetleges bonyodalmat elkerülendő, mégsem helyezkedik a merev visszautasítás álláspontjára a zsidóvallású érdekeltek ügyében, hanem külön kimutatást készít az állampolgársági jog utólagos elismerését kérvényező zsidóvallású lakosokról. Ezt a kimutatást azután felterjesztik a minisztériumhoz — ugyanúgy, mint a többi jelentkezettől készített kimutatást — úgy hogy a minisztériumnak módjában áll majd saját hatáskörében dönteni arról, hogy jóváhagyja-e a névsort és ezzel elismeri a kérvényező állampolgárságát vagy pedig megtagadja-e a jóváhagyást.

Márton Aron püspök beköszöntő körlevele

Nagyvárad, Márton Aron gyulafehérvári püspök, akit, mint ismeretes, a Szentek a lemondott Fiedler István püspök utódlaként a szatmár-nagyvárad egyházmegyék apostoli kormányzója nevezett ki, január 1-én beköszöntő körlevelet intézett a szatmári és nagyvárad egyházmegyék papjaihoz és híveikhez.

A körlevél elsősorban a távozó Fiedler István püspökről emlékezik meg. Fiedler István az elmúlt kilenc esztendő alatt nagy feladatokat vett a vállára és a kilenc esztendő alatt hosszú időkre szóló, mélyszántású munkát végzett. „A nép közé dobott eszmék — mondja a körlevél, — amelyek világszerte különböző táborokba osztották az emberiséget, nálunk is felforgatták a lelkek nyugalmát és a torzalkodás, pártoskodás, nyílt és titkos ellenségeskedés magvait hintették el olyan helyeken is, ahol azelőtt béke, megértés, rend és nyugalom uralkodott. Istenről, egyházzól, valóságosságról úgy irtak és beszéltek, mintha ezek lennének oka minden bajnak, ami az emberek nyakába szakadt. A gyermekeket sem kimélték, sőt nyíltan és tervszerűen dolgoztak azon, hogy a hamis tanokkal az ifjuság fogékony lelkét megfertőzzék.”

Ezután a körlevél azokról a munkákról emlékezik meg, melyeket a lemondott Fiedler István püspök kilenc év alatt végzett. Megteremtette a katolikus sajtót, templomokat épített, megszervezte a katolikus akciók és igen szerencsésen oldotta meg az egyházkormányzatban jelentkező kérdéseket is. Fiedler István értékes munkásságának méltatása után Márton Aron körlevele buzdító szavakat intéz a papsághoz.

Titokzatos egyének

fel akarták robbantani a kaliforniai repülőgépgyárak erőműtelepét

A vizsgálat szerint nemzetközi összeesküvők szerveztek meg a merényletet

Newyork. (Havas.) A francia félhivatalos távirati iroda szerint a szövetségi nyomozó hivatal nagyarányú összeesküvésnek jött nyoma. Az összeesküvők fel akarták robbantani a San Francisco mellett Gouldern Gátat, a világ egyik legnagyobb villamos erőműtelepét. Ez az erőműtelep látja el elektromos energiával egész Kaliforniát. A nyomozás során az a feltevés erősödött meg, hogy a nemzetközi összeesküvők a gát felrobbantása révén a kaliforniai repülőgépgyárak üzemét akarták megzavarni.

FORUM filmszínház. Tel.: 2010.

Ma, a szezon legnagyobb filmje, a

Hindu álom (Árviz Indiában)

Louis Bromfield regénye után
Clarence Brown rendezésében

Tyrone Power, Myrna Loy és George Brent-ai

FOX-híradó a legújabb eseményekkel.
Előadások: 5, 7, 15, 9, 15 órákor. 8. kor utáné ócsó helyekkel.

HIREK

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre 420 „ || Egy hónapra 70 „

Csókológép

Amerikai vélemény szerint a technika főlénye a természettel szemben még a csókra is kiterjed. Legelőbb is ezt a felfogást lehet kiolvasni abból a tényből, hogy Joe Roberts és June Baker, az egyik ajakpirosító gyár két reklámalkalmazottja elvesztette állását Hollywoodban, mert nem tudott elég hosszan csókolózni. A fiatalembernek és a hölgynek az volt a feladata, hogy a gyár csókoló ruzsának kitűnő minőségét bemutassák egy filmreklámon. Kiderült azonban, hogy az első tucat csók után annyira kimerültek, hogy a produkciót nem tudták kellő erővel és szenvedéllyel folytatni. Egy leleményes feltaláló erre egy csókológépet szerkesztett, amely óránként szerkeztűz csókot produkál műajkák segítségével.

ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 998 és fél, London 17.62 és fél, Newyork 445.93, Brüsszel 74.90, Milánó 22.50, Amszterdam 237.55, Berlin 178.62, Szófia 530, Belgrád 10, Bucarest 330.

Mária Jugoszláv anyakirályné születésnapja. Egész Jugoszláviában nagy lelkesedéssel ünnepelték meg Mária anyakirályné születésnapját. A lapok vezércikkeiben arról írják, hogy Jugoszlávia minden lakosa végtelen szeretettel viseltetik az anyakirályné iránt, aki egész életén át megismeri az ideális asszonyt és anyát.

A kormány gazdasági bizottságának ülése. Bucarestből jelentik: Ma délelőtt a miniszterelnökségen ülésezett a kormány gazdasági bizottsága. G. Tătărescu királyi tanácsos, kormányelnök vezetésével. Folyó ügyeket tárgyaltak.

Tanácskozássra hívták össze a középiskolai oktatás főfelügyelőit. Bucarestből jelenti a Rador: A nemzetnevelésügyi minisztériumban szerdán tanácskozássra hívták össze a középiskolai oktatás főfelügyelőit. Tanácskozásukon a középiskola új tantervét tárgyalják meg.

Török kereskedelmi bizottság érkezett Rómába. Rómából jelentik: Rómába török kereskedelmi bizottság érkezett. A megindítandó tárgyalások célja a két ország árucseréjének a felülvizsgálása. A török-olasz elszámolás eddig kliring-alapon történt.

Vizre bocsátották a Balcic nevű új román hajót. Palermóból jelentik: Hétfőn ünnepélyes keretek között bocsátották vizre a palermói hajógyárban a Balcic nevű motorhajót. A hajó a román tengerészet részére készült.

Anglia moszkvai nagykövete utban London felé. Londonból jelentik: Nagybritannia moszkvai nagykövete és lady Seeds szerdán a La Manche-csatorna egyik kikötőjébe érkeztek, majd folytatják útjukat London felé.

Hatalmas szökőár Kalifornia déli partvidékén. Losangeles, Kalifornia déli partján mintegy 60 kilométeres szakaszon hatalmas erűű szökőár pusztított. A szökőár több villát elpusztított.

Tovább bomlik a magyarországi nyilaskeresztes párt. Budapestről jelentik: A nyilaskeresztes párt bomlási folyamatának legújabb tünete, hogy Rác Kálmán és néhány hozzátartozó képviselő új pártot alakít: független magyar szocialista párt néven. Ráczék levetik az antantnyilas egyenruhát és hangsúlyozzák, hogy se Hubayékhoz, sem pedig Pálffyékhoz nem tartoznak. Nem engednek érvényesülni semmiféle idegen irányzatot és kizárólag törvényes alapon, a magyar hagyományoknak megfelelően akarnak szervezkedni. Állítólag hasonló programot vallanak, mint a szocialisták, azzal a különbséggel, hogy elvetik a marxizmust. A párt formáserint január 11-én alakul meg.

Tűzvész pusztította el a híres tavannes-i bragyárat. Genfből jelentik: A tavannes-i bragyárat egy tűzvész csaknem teljesen elpusztította. A tüzet az egyik központi fűtőtest hibás működése okozta. A gépek nagyrészt sikerült megmenteni, az épület azonban elpusztult. A kár mintegy hétszázötvenezer svájci frank.

A franciaországi angol légitájak ut főparancsnoka, Londonból jelentik: A S. Barratt légügyi marsallt kinevezték a franciaországi angol légitájak legfőbb parancsnokává.

Ujabb földrengés. Brüsszelből jelentik: Kedden délután 3 óra 30 perckor Invier környékén újabb földrengést észleltek. Legutóbb vasárnap volt kisebbarányú földrengés, az okozott kár azonban jelentéktelen.

Olasz filmhíradók Magyarországon. Budapestről jelentik: Valamennyi magyar filmszínházban műsorra tűzték az olasz világhíradók bemutatását. Ez az intézkedés újabb jele a két ország közötti kulturális és művészeti összeköttetés kifejlesztésének.

DIANA

megszünteti a fáradságot.

MEGTALÁLTÁK REMBRANDT „EGY ISMERETLEN NŐ ARCKÉPE” CIMŰ VILÁGHIRŰ KÉPÉNEK EREDETIJÉT. Moszkvából jelenti a Rador: Rembrandt híres képének, „Egy ismeretlen nő arcképe” eredetijét Lembergben, az Ossolinski muzeumban, egy ládában megtalálták. Az Ossolinski muzeumot Ossolinski gróf alapította a XIX. század elején. Ugyanitt találták meg Adam Miczkiewicz híres regényének, a „Pan Tadeus”-nak kéziratát is.

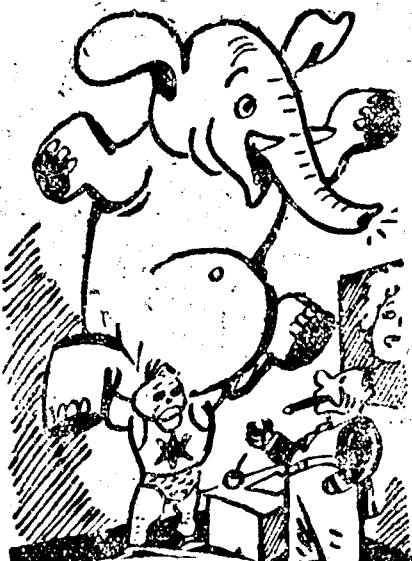
Gimnázistákat végeztek ki Vlnában. Párisból jelentik: A „Tribuna” című kolozsvári lap magántudósítása szerint a párisi sajtóban is megjelent az a hír, hogy a néptörvényszék Vlnában halálra ítélte több lengyel. Lengyel körökből arról értesülnek a párisi lapok, hogy nem közönséges bűncselekményt elkövetett egyénéről van szó, hanem 13-14 éves lengyel gimnázistákról. A lengyel középiskolásokat azért végezték ki, mert a lengyel himnuszt énekelték. A lengyel himnusz első sora így hangzik: „Jeszcze Polska me zginta” („Él még Lengyelország”).

HUSZONHÉTEZER LEIRE BÜNTETEK EGY ARADI ÉTTERMET AZ ÜZÉRKEDÉSI TÖRVÉNY MEGSZEGÉSE MIATT. Az aradi városi közigazgatás mellett működő árvédelmi „rögtönítelő” bíróság most foglalkozott azzal a két kihágási jegyzőkönyvvel, amelyet az árellenőrző közegek készítettek egy aradi vendégl ellen. Az egyik jegyzőkönyv azért készült, mert — hivatalos megállapítás szerint — az étterem tulajdonosa nem terjesztette be a városi ármezghatározó szolgálathoz árlapját, a második pedig azért, mert egy kis üveg szódavizet az előirt három leles ár helyett hat leleirt hozott forgalomba. Az árak bejelentésének elmulasztását nem is tagadta a vendéglős, aki azzal védekezett, hogy nem volt tudomása az ilyen irányú kötelezettségről. A bíróság mindkét esetben büntetésnek nyilvánította a vendéglőtulajdonost és egyik esetben 12 ezer, másik esetben pedig 15 ezer lei pénzbírsággal sújtotta. Ezzel kapcsolatban írjuk meg, hogy az aradi és aradmegyei vendéglősök szindikátusa az Aradi Közlöny után hívja fel a vendéglári vállalkozók figyelmét: minden hónap elsőjéitől 5-ig és 15-től 20-ig terjedő időközében kötelesek árakat jóváhagyás végett a város ármezghatározó szolgálathoz betérjeszteni.

Vaddisznó, nyul, fácán, hal érkezett **KOZMA** tiszterület Lutheránus templommal szemben.

Százhatéves korában halt meg egy fogarasmegyei ember. Tudósítónk jelenti: A fogarasmegyei Felsővista községben meghalt Ion Mancu gazdálkodó, aki százhat éves kort ért meg. A ma tuzsálemi kort megért aggasztván élete utolsó percéig teljes egészségnek örvendett s az őszi hónapokban még szorgalmasan dolgozott a földeken.

Cirkuszigazgatónál

— All right, barátom. Önt alkalmazom. No és — mit tud az elefántja...?

Meghalt Kubicsek Oszkár, a Temesvári Leszámtoló Bank vezérigazgatója

Budapestről érkezett jelentés közli, hogy a Bánság gazdasági életének egyik markáns és kiemelkedő személyisége, Kubicsek Oszkár a Temesvári Leszámtoló Bank vezérigazgatója a budapesti Park-szanasatóriumban elhunyt. Kubicsek Oszkár vezérigazgató néhány nappal ezelőtt náthalázzal megbetegedett és gyógykezelés végett Budapestre utazott, ahol a Szász-féle magánygyógyintézetben keresett gyógyulást. Közben azonban a betegség lefolyásában bonyodalmak következtek be, a szer vezet nem tudott megbirkózni a kórral és kedd este bekövetkezett a tragédia. — Az elhunyt vezérigazgató 63 éves volt. Halálát egyetlen leánya, Kubicsek Teréz és tisztelőinek nagy tábora gyászolja.

Minden valószínűség szerint Kubicsek Oszkár holttestét hazaszállítják, azonban ezidőig még nem érkezett pontos híradás az ezirányban tett intézkedésekről.

Kubicsek Oszkár Aradon is számosan ismerték és az itteni kereskedelmi élet képviselői közül sokan kerültek vele üzleti összeköttetésbe.

Légvédelmi előadások sorrendje. Az aradi légvédelmi előadások sorrendje a következő: Január 11-én III. kerület 8-8.50-ig K-O betűig, 9-9.50 M-P betűig, IV. kerület 10-10.50 V-Y betűig, 16-16.50 A-E betűig, 17-17.50 F-J betűig. Január 12-én: IV. kerület 8-8.50-ig K-O betűig, 9-9.50 P-U betűig, V. kerület 10-10.50 V-Y betűig, 16-16.50 A-E betűig, 17-17.50 F-J betűig. Január 13-án: V. kerület 9-9.50-ig K-O betűig, 10-10.50 P-U betűig.

Imrédy Béla volt magyar kormányelnök nem vonul vissza a politikától. Budapestről jelentik: Imrédy Béla közleményt juttatott el a lapokhoz, amelyben kijelenti, hogy minden alapot nélkülözve koholmány egyik delutáni lapban megjelent az a hír, hogy a közzeljövőben visszavonul a politikától és egy pénzintézetnél foglal el vezető pozíciót.

Összeomlottak a Nápoly melletti gyarmatügyi kiállítás hajógyárai. Nápolyból jelentik: A Nápoly melletti Fudrigrotaban az ottani gyarmatügyi kiállítás hajógyáraiban borzalmas szerencsétlenség történt. A gyár egyik része ugyanis beomlott. A gyárban dolgozó 200 munkás még idejekorán meghallotta a falak recsegését és roppanását, mely után igyekeztek elhagyni az összeomlóban levő gyárat. Mindno sietségük ellenére is a beomló falak három munkást a romok alá temettek.

Megalakult a Romániai Magyar Népközösség kolozsvári tagozata. Kolozsvár, Hétfőn délután hat órától 10 óráig tartó gyűlésen megalakult a Romániai Magyar Népközösség kolozsvári tagozata. A gyűlésen Ferenc József dr. szövetkezeti igazgató, mint korelnök elnökölt. A tagozat elnökévé Bartha Ignác dr. képviselőt, társelnökké Ferenc József dr. igazgatót választották.

Az új, fényképes igazolványok kiállítása. Az aradi népesedési hivatal ingatlanoknyv-irodája — mint már megirtuk — megkezdte az új, fényképes személyazonossági igazolványok kiállítását. Az új, fényképes igazolványok kiváltása minden 15 évet betöltött aradi lakosra nézve kötelező, kivétel csupán azok képeznek, akik még érvényes, három évnél nem régebb személyazonossági igazolvánnyal rendelkeznek. Az új személyazonossági igazolványok kiállítását szöbélkérés alapján végzik és a kérvényező be kell mutatassa régi személyazonossági igazolványát és egy darab 5x7 centiméteres nagyságú fényképet kell beadjon. A katonakötelesek pedig fel kell mutatassák katonai könyvecskéjüket.

Az új személyazonossági igazolványhoz szükséges fényképet az ó éirt nagyságban gyorsan és olcsón készíti FOTO-SPORT Eminescu-ucca 2. szám

Elűnt aradi fiatalok. Kúnszt János, Regina Maria-ut 39. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy Heredi Zoltán nevű 18 éves neveltija elűnt otthonról. Az elűnt felkutatására a rendőrség bevezette a nyomozást.

Elrontott gyomornál és az ezzel összefüggő bélzavarok, fellúvódás, émelygés, homlokfájdás, láz, hányás, hasmenés, vagy székszorulás eseteiben má egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz is igen gyorsan, biztosan és kellemesen tisztítja ki az emésztés utjait. Kérdezze meg orvosát.

Rendőri hírek. Az elmúlt éjszaka folyamán betörők jártak Stefanovici Mihvói, Faurilor-ucca 109. szám alatti lakosnál. A kellemetlen látogatók egy vadászfegyvert és több ezer lei értékű ruhaneműt vittek magukkal — Ugyancsak betörők jártak Kuhl Mihály, Romul Veliciu-ucca 9. szám alatti lakásában, ahonnan ezer lei zsákmányoltak. — Meglopták Albert János, Catedralai-tér 14. szám alatti aranyművest is, akitől közel kilencezer lei értékű aranyat loptak el az eddig még ismeretlen tettesek. — A feljelentések ügyében megindult a rendőri vizsgálat.

SZOMBATON ATE-BÁL a Fehér Keresztben. Legyen ott Ön is!

E'ulasította a bűnügyi tábla a Prokopovics-féle sikkasztás elítelt vádlottainak perújrafelvételi kérelmét

Temesvárról jelentik: Régóta húzóda aradi ügyben mondotta most ki a végső ítéletet a temesvári bűnügyi tábla. Még 1936-ban történt, hogy Prokopovics József, az aradi pénzügyigazgatóság letéti osztályának főnöke édesanyja sirjánál a temetőben föbelőtte magát. Azonnal rovasolás történt és ennek során megállapította a pénzügyigazgatóság, hogy Prokopovics 1 millió 900.000 lejt bűnös uton felvett és a pénzt elköltötte. Ennek alapján a vádat kiterjesztették a letéti osztály pénztárosára, Miklós Géza pénztárnokra, továbbá Prokopovics feleségére, Juliannára is, aki ugyancsak pénzügyigazgatósági tisztviselő volt. A vád ellenük az volt, hogy tudtak és cinkostársai is voltak Prokopovicsnak bűnös üzemei elkövetésénél. Az aradi törvényszék a vád alapján Miklós Gézát három esztendőre, míg az öngyilkos sikkasztó feleségét két évi börtönbüntetésre ítélte. Felebbezés során a temesvári tábla ezt az ítéletet súlyosbította és mindkettőjüket jogerősen 5 esztendei börtönbüntetésre ítélte. Mindketten perújrafelvételi kérelmet nyújtottak be, melyet tegnap tárgyalta a temesvári bűnügyi tábla. Miklós Géza azzal védekezett, hogy Prokopovics a főnöke volt, szabályos nyugtákat kapott, kötelességszerűen fizette ki az összegeket és sokszor beteg is volt, amikor mások ugyancsak kijelölték a bűnös főnöknek a kívánt összegeket. Prokopovics Julianna viszont azzal védekezett, hogy fogalma sem volt férje üzemeiről. Vagyonát tisztességes uton szerezte, amit a vagyonfelülvizsgálat során be is bizonyított. A büntetőtábla a perújrafelvételi kérelmet elutasította és így az ítélet jogerőssé vált.

— A Romániai Magyar Népkegyesség aradvárosi tagozata felkéri alant felsorolt tagjait, hogy irataik rendezése, illetőleg átvétele végett a Iosif Vulcan-ucca 12. sz. alatti helyiségünkben sürgősen megjelenjen sziveskedjenek: özv. Vékony L.-né, Márk Mária, Tóth János, Vig József, Baranyi Antal, Keserü Sándor, Zelenák J., Popovits József, özv. Tóth Istvánné, Knapik I., Nemezz J., Albert Ferenc, Képes Rozália, Vigh Gergely, Orosz Rozália, Sirkó Rozália, Németh Teréz, Balogh István, Muzslav Irén, Balogh András, Vigh Franciska és Püspöki Károly.

Új fagyhullám borította el az országot

Bucuresti. Az egész országot fagyhullám borította el. Bucovinában 30 fokos hideget mértek, a fővárosban pedig tegnap —23 fok volt, melyvel egyidejűleg hóvihár tombolt. A vonatok közlekedése nagy nehézségekbe ütközik. Beszaráblába késésekkel érkeznek a vonatok. A Fekete-tengeren hatalmas vihar tombol, sűrű köd ereszkedett le és a hőmérséklet —15 fokra süllyedt.

A bucaresti-i időjárás-kutató intézet jelentése: Az utóbbi 24 órában az időjárás változó volt. Az éjszaka folyamán azonban az ország legnagyobb részében kiderült az ég. Az ország nyugati részében gyenge havazás volt. Erős észak-keleti szél fútt. A hőmérséklet fokozódó csökkenést mutat. A legnagyobb hideget Cernăuțiiban mérték, ahol mínusz 33 fokot mutatott a hőmérő. Bucurestiben 22 fok volt a hideg. Időjárás: A légnyomás emelkedőben, általában derült égből, kivéve az ország déli és délnyugati részeit, ahol borulás várható. Erős széllet és a hideg állandósulását jelzi az időjárás-kutató intézet.

Aradon az esti órákban a déli —6 Celsius fokról —12 fok Celsiusra szállott alá a hőmérő, jelöl annak, hogy az új fagyhullám elérte az ország nyugati határát is.

Szerdán éjszaka érkezett jelentések szerint Kolozs megyében a hideg fokozódott. Az éjszakai órákban a hőmérő 28 Reamur fok hideget mutatott.

Végkiárusításból

imarád asztalneműeket lakásomon árusítom.

I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

— Emlékezés a minorita-templomban. Zsebeházi Horváth Baba halálának évfordulóján kis lelkéért a szentmiseáldozat január 12-én reggel 8 órakor lesz a minorita-atyák templomában.

— Egyévi legyházra ítélték egy megtévedt igazgató-tanítót. Temesvárról jelentik: A temesvári büntetőtábla ma tárgyalta Tiunea Danilă orsovai iskola-igazgató bűnyűjét, aki sikkasztás vádjával állott bírál elött. Az igazgató-tanító nemlétező takarítónő nevére összegeket vett fel és ugyanakkor a takarítónője lényegesen kevesebb összeget kapott. Tiunea azzal védekezett, hogy ezt az összeget szegényorsós tanulók javára fordította. A büntető tábla Tiuneát egy évi fogházra ítélte, de az ítéletet három évi próbaidőre felfüggesztette. Az igazgató az ítéletet megfellebbezte.

— Az aradi Gloria sportegyesület január 13-án rendez meg bálját a régi Bulevard-kávéház termében. A Gloria-bál minden évben a szezon egyik legkitűnőbb mulatsága volt és bizonyos, hogy az idei Gloria-bál sikere ez évben sem marad el. A bál rendezőbizottsága nagy körültekintéssel végzi a mulatság előkészítő munkáját és sok kellemes meglepetésben részesítik a bál résztvevőit. Táncversenyen kívül sor kerül a „Miss Gloria” választásra is. A báltermet egy bécsi iparművész tervei alapján díszítik fel.

— A Kolping-egyesület táncestélye. Az aradi Kolping-egyesület január 23-án a minorita-palotában levő helyiségében tartja hagyományos, tombolával egybekötött farsangi táncestélyét. A családi jellegű mulatság tisztá jövedelmét az egyesület felszorelési alapjának gyarapítására fordítja. A katolikus iparosifjuságnak ez a hagyományos táncestélye a bál évad legsikerültebb mulatságának ígérkezik, hiszen sokaknak még élénk emlékezetében él a csillogó Kolping-bálakon eltöltött kellemes éjszaka. A mostani táncestélyre minden tagot, de különösen az egyesület pártfogóit hívták meg, hogy ezáltal is ezt a kedves mulatságot bensőséges és családiassá varázsolják. A megjelent vendégeket kitűnő cigányzenekar fogja szórakoztatni, ezzel is emelve a jókedvet és vidámságot, melyben minden bizonnyal nem lesz hiány.

— Koszorumegváltások címén a Szeretetház javára az alanti adományok folytak be: Gara Arminné ravatalára: Weisz és Haász 200 lei. — Mencerz Gáborné ravatalára: Fekete Lajos és neje 100 lei, Varjas Imre és családja 200 lei, Petőfi D. 200 lei, Klein Jenő 100, Schönberger Ferenc és cs. 50, Friedmann Alajos 100 lei, Krajcsovic Kálmán és cs. 50 lei, Berber Miksa és neje 50 lei, Schlanger Samu 100 lei, Mencerz Tibor 100 lei, Farkas András 50 lei. — Özvegy Tausch Rudolfiné ravatalára: özvegy Pollák Adoliné 100 lei.

— A Magyar Népkegyesség által a katonai összpontosításon levők felszegélyezésére indított akció részére Frey András 500 lei önkéntes adományt juttatott el az Aradi Közlöny utján.

Spenól öszülés ellen

NewYorkból jelentik: A kaliforniai berkeleyi egyetem élettani osztályán folytatott kísérletek megállapították, hogy a vitamindus táplálékok, főként a spenót, kelbimbó és nyers zöldségek, megakadályozzák az öszülést még élemedetiebb koru személyeknél is.

— A szombat esti ATE-bál az előlekek szerint az idény legjobb estélyei egyike lesz. A jó hangulatot az egyesület kitűnő jazz-zenekara, ezenkívül egy elsőrendű cigányzenekar fogja biztosítani. A bál egyéb eseményei és meglepetései újszerűek és kedvesek lesznek. A tombola ismét értékes és nagyszemű nyeresi lehetőségekkel lesz megrendezve. Olcsóság és finomság fogja jellemezni a büfét, italokat, cukrászdát. A rendezőség ezuton is közli, hogy a bálterembe való bemenetel a Corso-mozi előcsarnokából lesz. Akik még meghívóra igényt tartanak, szivesen látják az egyesületi helyiségben.

SZINHÁZ

Álarcok

Bemutató az Erdélyi Kamara Színházban

Egy földrésznek, Atlantis-nak, a legendák szerint valamikor az okozta pusztulását, hogy az emberek meglátták, megtudták egymás gondolatait. Az igazság egy hazugságra, áltatásokra fölépített világban él és bizony — bármilyen fájdalmas is bevallani — a hazugság, az álcázás, a kendőzés, az a varázs-szer, amely elviselhetővé teszi az életet és megadja a mindennapok folytatásának lehetőségét. Néha, sőt szinte mindig muszáj hazudnunk, mert — miként a napba — nem tudunk az igazság szemébe nézni, megperzsel, megéget az igazság, amely elől sokszor tudatosan is kitérünk, csak hogy megmentsük azt a világot, amelyet a magunk számára felépítettünk, amelybe belenőtünk, beleszoktunk, amely az otthonunk, az életünk.

Ezek azok az alapgondolatok, amelyek az Erdélyi Kamara Színpad által ma este „Álarcok” gyűjtőcím alatt összefűzött három egyfelvonásost jellemzik. Ez az az alap, amelyre a szerző, Károly Sándor az élesszemű megfigyelő, a szatirikus szellem, de egyben a megértő és megbocsátó ember eszközeivel az egyfelvonásosok cselekményeit felépíti. Álarcot visel az államférfi és a nyárspolgár, a feleség és a szerető egyaránt és az egyfelvonásosok mintegy irodalmi röntgen-készülék erejével világítanak arra rá, hogy mi rejlik a kényszerű álarcok mögött.

A társulat jól kidolgozott, gondos előadással állott az egyfelvonásosok szolgálatába. Erényi Böske kipointozott, színes, művészi látéka, Harmath Jolán rutinja és finom humora, Gömöri Emma karakteralkatítása és Angyal Lili jó megrajzolt, életteli figurái nem tévesztettek hatást. Mészáros Béla alakításának fokmérője az „Álarc” című darabban az ismételt nyílt-színi taps volt. Jávor Alfréd pedig találon rajzolta meg a diktátort, míg Felhő Ervin a hazatért idegenlegionista szerepében tett bizonyosságot arról, hogy túl a humoron, mélyebb emberi hangokat is meg tud ütni. A szerzőt a szép ház közönsége többször a függöny elé szólította. (—)

Szombaton és vasárnap az Iparos Otthonban játszik a Kamara Színház együttese

Nagy siker mellett mutatta be tegnap este a színház Károly Sándor „Álarcok” című 3 felvonásos színpadi játékát. A társulat ma este 9 órakor ismét az „Álarcok”-at játsza.

Szombaton este, tekintettel arra, hogy a Központi Szálló helyiségeiben a Gloria-bálát rendezik, a színház az Iparos Otthon nagytermében tartja előadását. Este 9 órai kezdettel olcsó, 20—50 leies helyárakkal, nagy farsangi bohózatelőadás lesz. Teljesen új Hacsak és Sajó-darabok, villámtréfák, rövid egyfelvonásosok szerepelnek műsoron. Aki föl ki akarja mutatni a rövid farsangra, az feltétlenül eljön a színház háromórás bohózatestéjére.

Vasárnap délután kivételesen 4 órai kezdettel ismét az Iparos Otthonban lép fel a színház, amikor a ragyogó kiállítású, briliáns szövegű amerikai vígjátékot, a „Válóok”-ot mutatja be, a főszerepben Major Katóval, 20—50 leies helyárakkal.

A KAMARA SZINHÁZ MŰSORA:

CSÜTÖRTÖKÖN este 9 órakor: „Álarcok”. Károly Sándor 3 egyfelvonásos színpadi játék. Műsoron Erényi Böske, Harmath Jolán, Gömöri Emma, Hehs Eya, Mészáros Béla, Jávor Alfréd, Felhő Ervin. (Másodszor).

PÉNTEKEN szünet.

SZOMBATON 9 órakor az Iparos Otthonban: Nagy farsangi bohózat, háromórás kacagás, a vezető szerepekben Gömöri Emma és Felhő Ervin. Olcsó, 20—50 leies helyárakkal.

VASÁRNAP délután 4 órakor az Iparos Otthonban: „Válóok”, vígjáték. Főszerepben: Major Kató. (Hatodszor).

— Összeomlott egy színház Portugáliában. Lisszabomból jelentik: Taideban, Povoalanhoso mellett egy rögtönzött színház előadás közben beomlott. A szerencsétlenség következtében 150 gyermek sebesült meg könnyebben.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

FÖLDES gyógyszer-tár, Str. Eminescu,
KÁRPÁTI gyógyszer-tár, Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszer-tár, Piata Avram Iancu

Az Aradi Atlétikai Club története

Összeállította és írta:
NAGY IMRE, az AAC alelnöke

Az 1918. évi összeomlás, a forradalom romboló vihara, úgy látszott, az Aradi Atlétikai Clubot is a teljes megsemmisülés felé sodorja. A helyzet teljesen végzetesnek tűnt, mert a lelkekben is nagy összeomlás ment végbe.

Tagjaink szétszóródtak e annyi munkával, áldozattal és küzdelmek árán felépített sporttelepünk is a rombolás képét mutatta. Szomorú, nagyon fájdalmas kép volt.

Az események hatása alól felszabadulva, abban a lelkes, kicsiny táborban, melynek lelke mélyén ott égett az AAC-hagyományoknak és a clubszeretetének lángja, törhetetlen hittel és akarással fogtak hozzá a leküzdhetetlennek látszó feladat megoldásához: a club újralétezéséhez. Ebben a heroikus munkában Ismét II. Vas Gusztáv és Holló István találkoztunk. Lassan megindul a szervező és irányító munka. És az az erős fölgöy, melynek díszét virágát a szélrózsa minden irányába szétszórtá az idők vihara, kitermelte magából azt az életerőt, mely újra a megerősödéshez, a lombosodáshoz vezetett.

De az építő munkában mindenki szíves-lelkesen igyekszik kivenni részét.

Bogszán Károly, Székely Károly és a hadból hazakerültek közül dr. Palágyi Jenő, Neidenbach Emil, Mittermayer Ödön, Szikethy Jeng kelnek nemes versenyre az AAC második megalapításának nagy munkájában. Olyan lelkes munka folyik, melyhez hasonló alig találunk. Holló István vezetésével ifjak és gyerekek — élükön a két Pfeiffer-fival, kikről különben az a monda járja, hogy a telepen is születtek — segítségével rövid idő alatt helyreáll a rend a telepen: a kerítés felállítva, a tribünön és egyéb helyen a hiányok pótolva és az 1919. május 19-én megtartott választmányi ülésen felvett 100 új tag már nyomát allg találja a pusztulásnak.

A club- és a sportélet újra megindul, nagy lendülettel. A régi AAC-szellemnek és fellegének néha erős küzdelmet kell folytatni a háború utáni irányzat kinövésével ellen úgy a sportban, mint társadalmi vonatkozásokban.

A club a változott viszonyoknak megfelelőleg találisan igyekszik az új impérium keretei közé beilleszkedni és mint városunk sportjának multjánál fogva is, legkiválóbb reprezentánsa, az AAC kezdeményezi az aradi kerületi sportszövetség létesítését. A sportbéli érintkezés kiépítése egyike a legnagyobb feladatoknak, melyhez a club minden erejével igyekszik segítségnyújtani.

A sportszövetség hosszas váladás után megalakult ugyan, azonban nem tudott arra a magaslatra emelkedni, ahol a tisztánlátás nem vész el már a kicsinyes emberi indulatok ködétől mögött s így nem is tudott az egyetemes sport érdekében semmi lényegeset tenni.

A sportérintkezés felvétele tekintetében is az AAC végezte az uttörő munkát. Sok nehézség és áldozat árán, de megvalósította azt, amit a sport érdekében feltétlenül szükségesnek gondolt. Különösen a labdarugás bizonyult e célra legalkalmasabbnak. Nemcsak club- és városközi, hanem nemzetközi mérkőzések rendezésére vállalkozott. A csabai CsAK, a szegedi SZAK, későbbi Bástya, a szabadkai SAND voltak vendégei az AAC-nak, sőt 1932-ben az Ulpest, majd pár héttel később a Hungaria teljes I. csapatával verszi fel a küzdelmet és ami talán a legmeglepőbb, van bátorsága e két hatalmas mérkőzés nem csekély anyagi kockázatát is vállalni.

Atlétikában dr. Palágyi Jenővel az élen Neidenbach Emil, Mittermayer Ödön és Schwellengraber Kálmán fejtenek ki lelkes, páratlanul nemes munkát. A 20-as évek első felében még országos viszonylatban is kimagasló eredmények honorálják munkájukat és Páll Jenő, dr. Stein, Havaletz Péter, Kabát István, Kardos Gyula, Márki Jenő és Schwellengraber Kálmán kiváló atlétái révén fel-felcsillan a régi AAC-atlétasiker fénye, azonban már akkor mutatkoztak a sportban általában olyan jelek, melyek a sport igaz barátait gondolkodóba ejtették.

Ha a krónikás megáll az AAC 40 éves multját két féldőre osztó mesgyéjén és az 1919. évi forradalmi borzalmak szünetben, most, 20 év távlatából lélekben megnyugodva, hátra és előre tekint s tárgyilagos bírálatot igyekszik adni, meg kell látnia a két féldő közötti óriási különbséget a club- és sportélet minden megnyilvánulásában.

Az első egy gyönyörűen lefelé ívelő pályva, melyet a dicsőséges sporteredmények ragyogó látképei messzire-fénylően világítanak be, a második ennek egyre halványuló lángja, melyet még a régi hagyományoknak a lelkekben égő tüze táplál és nagy küzdelmek és nehéz munka árán őrzött meg a régi AAC-szellemben a négy évtizedes jubileumig. Hála és elismerés mindazoknak, kik e szent láng felett őrkdöttek. A sportnak, de különösen a vidéki sportnak határozott visszafejlődése volt az utolsó 20 évben észlelhető. Ennek egyik és talán legfontosabb oka az általános gazdasági válságra visszavezethető világnézeti és erkölcsi fellegésben nagy átalakulás.

A háború és forradalom utáni ifjúságunk ebben a politikai, társadalmi és gazdasági chaos miazmás légkörben nőtt fel és a minden irányt fogékonv illulelek olyan átfomálódáson mentek át, a különféle eszmé-áramlatok keresztütlözében, hogy általános világnézeti válsággá vált a háború utáni fiatalok szomorú válságának

Tífuszjárvány pusztít a földrengéssújtotta anatóliai vidéken

Számos emberáldozata van az áradásnak is

Isztambul. (Rador.) A Geilan-folyó vize Adana közelében, ugyszintén a Tige és Ahani folyók vize az utóbbi napokban kiöntött és borzalmas árvizet okozott. A folyók vize egyes helyeken több, mint hat méterrel emelkedett. Brussa vidékén tizenötezer ökröt zárt el az árviz. Az állatokat éhhalál fenyegeti. Ezen a vidéken a hidak is víz alá kerültek, úgyhogy a forgalom teljesen megbénult. Szmirna környé-

kén állandóan esik az eső s az árvizveszedelem itt is mind súlyosabbá válik. Valószínűnek tartják, hogy az árviznek számos emberáldozata is van.

A Havas-iroda a földrengéssújtotta anatóliai vidékről azt jelenti, hogy tífuszjárvány tört ki. A török egészségügyi hatóságok minden intézkedést megtettek a járvány megfékezésére.

SPORT KÖZLÖNY

Brazília rendezti az 1942. évi futball-világbajnokságot

A mai napig még nem lehet biztosan tudni, hogy melyik ország rendezti az 1942. évi labdarugó világbajnokságot. Az 1938-ban lebonyolított világbajnoki küzdelmek befejezése után Brazília azonnal ajánlajot tett, hogy hajlandó megrendezni a következő világbajnokságot. A brazil szövetség ezt a határozatát ma is fenntartja. A

tervet Mexikó, Amerika és a délamerikai államok labdarugószövetségei is helyeslik. Abban az esetben, ha valóban Braziliában rendezik meg a világbajnokságot, úgy a bevételek is biztosítva vannak, mert Braziliában egy-egy nemzetközi mérkőzésen is jelentős összeget vesznek be

Külföldi állampolgárságu játévezetők nem vezetnek román nemzeti bajnoki mérkőzéseket

A magyar-jugoszláv-román játévezető cserével kapcsolatban Davila ezredes, a szövetség alelnöke kijelentette, hogy a szövetség nem is gondol arra, hogy ezt a rendszert bevezesse, mert a cél az, hogy a hazai fiatal játévezetőknek alkalmat adjanak a minél fokéletebb fejlődésre. Ezt a tervet egyébként az egyesületek és a romániai játévezetők is élesen eljeneztek.

Az idő értékét

különösen a sportember ismeri

és becsüli. A sportban másodpercek, sőt töredék-másodpercek döntenek el rekordokat, a legfrissebb, a legújabb vízi el a pálmát. A frissesség, a lélegesség, de ugyanakkor a lelkesmerettség és a pontosság vezet bennünket úgy az Aradi Közlöny sportrovatának összeállításánál, mint általában annak megszervezésénél is. Az idő értékét becsülik meg, miként a legjobb eredményre törekvő sportember, amikor egy-egy huszonnégy órán át élő lap-szamba a legelsőként, a legfrissebbként igyekszik bevinni mindazt, ami annak a huszonnégy órának eseményeiből fontos, lényeges és érdekes volt. A huszonnégy órák, a napok eseményeinek gazdag összefoglalója az Aradi Közlöny, amely olvasó legszélesebb rétegeinek érdeklődését akarja kielégíteni: úgy szakrovataiban, mint a lap általános összeállításában a lehetőségekhez képest a legjobbat kívánja nyújtani. Fizessen elő az Aradi Közlönyre és megállapítja, hogy a lap már néhány nap múlva nélkülözhetetlen barátjává, tanácsadójává, szórakoztatójává válik!

O MA DELUTAN HÁROM ÓRAKOR ÉRDEKES JÉGKORONGMÉRKŐZÉS LESZ A GLORIA KORCSOLYAPÁLYAJÁN. Ez alkalommal ugyanis a Moise Niccara liceum és a katolikus főgimnázium csapata játszanak egymás ellen. A jégkorongmérkőzés iránt, amelyet Dabici Ioachim tanár rendez, nagy érdeklődés nyilvánul meg az aradi ifjúsági sportkörökben.

megoldása. Ez az élet minden vonatkozásában, így a sportban is, megnyilvánult és okozott leküzdhetetlennek látszó nehézségeket.

Ennek következménye a professionizmus legális bevonulása a sportéletbe. Háború előtt is találkoztunk szörványos esetekkel, de ezekkel a szigorú sporterkölcs, „a sportot magáért, a sportért” alapelvénél fogva, el is bánt. A háborút követő években a mindenből üzletet csinálni akaró kihasználva az ifjúság lelki irányváltását és az általános gazdasági leromlás okozta nehéz helyzetét, a labdarugásra, mint az üzleti nyereszkedésnek legnagyobb lehetőségeket ígérő sportágra vetették rá magukat és megkezdődött az embervásár. Annak kifejtése, hogy a professionizmus erkölcsi szempontból milyen elbírálás alá esik, nem feladata a rövid visszaemlékezésnek.

Természetes következménye volt a dolgoknak, hogy Aradra is bevonult ez az ifjúsági sportbetegség. Először allg észrevehetően, de idővel járványszerű volt a fellépés.

Ugyan úgy kárpából!

Az egyik fővárosi sportlap jelentése szerint a TMAC Jugoszlávián keresztül érkezett vissza Temesvárra. A csapat portyája nem járt kellő eredménnyel, anyagi téren azonban kielégítő volt, mivel körülbelül 100 ezer lejt hoztak haza.

A bucuresti-i Stadiul Român rugby-csapata legújabb Barcelonában látszott Katalónia válogatottja ellen. A román csapat ezuttal is sikeresen állta meg a helyét, mivel Katalónia válogatottja ellen 3:3 arányban döntetlenül játszott.

A március 31-re kitűzött román-jugoszláv válogatott labdarugó mérkőzés sorsa mind máig bizonytalan. A jugoszlávok ugyanis ragaszkodnak ahhoz, hogy a mérkőzést Belgrádban, míg a román szövetség azt kívánja, hogy Bucurestiben bonyolítsák le. Davila ezredes, szövetségi alelnök kijelentette, hogy április 14-én a román válogatott Olaszországban játszik, tehát március 31-én feltétlenül Bucurestiben szeretné lejátszani a jugoszlávok elleni mérkőzést. Amennyiben ez nem lehetséges, úgy a román szövetség a török, vagy a bolgár válogatotttal köti le március 31-re.

Eredeti tervek szerint a TMAC csapatának viszártóiban Isztambulban kellett volna mérkőzést lebonyolítania. Ez azonban elmaradt, de nem véglegesen, mert tavasszal a bajnokság befejezése után a temesvári csapat elutazik Isztambulba, ahol valószínűleg két mérkőzést játszik.

Vereséget szenvedett a Ferencváros csapata Ankarában

A Ferencváros csapata legújabb Ankarában ütközött meg a város válogatottjával, amelytől 3:1 (0:1) arányú vereséget szenvedett. Az első féldőben a pesti csapat volt fölényben és ekkor Gyertyaynak sikerült a vezetőgól is megszereznie. Szünet után a honi együttes került felül és megérdemelten nyerte a mérkőzést.

A sportegyesületek küzdöttek ellene, amonyire erkölcsi erejükből bírták, de midőn a tisztán üzleti alapokra való helyezkedés egy pár egyesületben végleg számizta a régi hagyományokból táplálkozó sportéletet s midőn később a professionizmus törvényes formák között polgárjogot kapott, kénytelenek voltak feladni a küzdelmet.

Az AAC is le kellett számoljon az adott helyzettel és nagy küzdelmek és áldozatok árán a labdarugó sportjának rohamos visszafejlődését, amennyire lehetséges, megakasztani.

De nemcsak a professionizmus bevezetése, hanem az utánpótlás forrásainak mesterséges elzárása is megnehezítette, az atlétikában pedig teljesen lehetetlenné tette a fejlődést, az ifjúság sportra való nevelését.

A club vezetősége azonban nem adta fel a harcot és hivatásának megfelelőleg más sportágak fejlesztésére és kiépítésére érdekében kezdett céltudatos tevékenységet.

(Folytatjuk).

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Január 20-ikán lép életbe a mult év márciusában kötött román-német gazdasági egyezmény

Megtörtént Berlinben a ratifikációs okmányok kioszerelése

A Monitorul Oficial január 8-iki keltezésű száma a külügyminisztérium következő értesítését közli:

„Berlinben, a német külügyminisztériumban 1939. december 20-ikán megtörtént az 1939. március 23-ikán a román királyság és a német birodalom között létrejött gazdasági egyezmény ratifikálásáról szóló okmányok kicserélése. Ennek az egyezménynek 5. szakasza értelmében a szerződés a ratifikációs okmányok kicserélésétől számított egy hónapon belül, tehát 1940. január 20-ikán lép életbe. Ideiglenes jelleggel a megállapodás már 1939. március 23-ikán életbelépett. Románia az egyezményt az 1939. június elsején aláírt 2252. számú királyi dekrétummal ratifikálta és ennek szövege a Monitorul Oficial 1939. június 2-iki 128. számában jelent meg.”

A megyei mezőgazdasági kamarák adják meg a munkamozgósítással kapcsolatos felvilágosításokat

Bucuresti. A földművelésügyi minisztérium felhívja a mezőgazdák, szőlőtulajdonosok, gyümölcsstermelők, zöldségstermelők, rizstermelők, erdőkitermelők, parasztermelők, traktorok és aratógépek tulajdonosainak figyelmét, hogy jelentkezzenek a megyei mezőgazdasági kamaráknál, hogy megkapják a szükséges felvilágosításokat a szükséges személyzet 1940-41. évre való munkamozgósítására vonatkozólag.

— Január 24-én kezdődnek meg a román-görög gazdasági tárgyalások. Az a román bizottság, amely az új román-görög kereskedelmi egyezményre vonatkozó tárgyalásokat lefolytatja, január 20-ikán indul Athénba, ahol a megbeszélések január 24-én kezdődnek meg.

— Módosítják a román-palesztinai kereskedelmi egyezményt. Bucuresti-i jelentés közli, hogy rövidesen sor kerül a román-palesztinai kereskedelmi egyezmény módosítására. Az erre vonatkozó tárgyalásokat Bucurestiben folytatják le.

— Ez év január 31-ig meghosszabbították a bortermés bejelentésének határidejét. A szeszmonopol vezérigazgatósága a földművelésügyi minisztérium közbenjárása alapján rendeletet adott ki, amelynek értelmében január 31-ig meghosszabbítja azt a határidőt, ameddig a szőlőtulajdonosok termésljelentéseiket beadhatják.

— A Németországból hozott áruk elszámolása. A németországi cégek közölték a romániai vállalatokkal, hogy mindazokat a fizetéseket, amelyeket Németországból még a régi rendszer idején behozott áruk értékének kiegyenlítésére eszközölnek, a régi, vagyis a 41.50 leies árfolyamon bonnyolítják le.

— Gazdanapok Kolozsvárott. A szokottnál szélesebb és változatosabb keretekben rendezik meg az EMGE 1940-ben, február 17-21 napjain, a tavaszi vetőmag-kiállítását és vásárját, mely ez uttal immár a XVI-ik. A kiállítás az idén közkívánatra háziipari csoporttal is bővül, amely körülmény színessé és a nagyközönség számára is érdekessé és vonzóvá teszi azt. Az EMGE vezetősége most állítja össze a kiállítás napirendjét. Eszerint február 17-én, d. e. 11 órakor lesz a kiállítás ünnepélyes megnyitása. D. u. 3 órakor az EMGE igazgató-választmánya tart ülést. Február 18-án, vasárnap d. e. 10 órai kezdettel szakelőadások lesznek a gazdaköri elnökök teendőiről, a zöldségtakarmányok termesztéséről, a sulózásról, a helyes gyümölcskezelésről, a vadontermő gyógynövények gyűjtésének 1940-re való megszervezéséről, a kiscsorda számviteléről, a kiscsorda vetőmagvairól, a sóvidék fataragó háziiparáról, a háziipari szövészetről és a háziipari termékek értékesítéséről. Az előadásokat az egyesület Erdély legjobb szakértői sorából kéri fel. Minden a kiállítással kapcsolatos kérdésben készséggel és díjtalanul nyújt felvilágosítást az EMGE. Chib. Str. Roma 16

Itt emlékezünk meg róla, hogy hivatalos adatok szerint a román-német kereskedelmi kapcsolatok a háború kitörése óta hatalmas lendületet vettek, ami a két ország között folyamatban lévő megbeszélések sikeres befejezése esetén még fokozódni fog.

Az elmúlt év első tíz hónapja alatt Németország és az általa ellenőrzött területek 31.91 százalékát vették fel a román kivitelnek és ugyanakkor 37.65 százalékban vettek részt a román árubehozatalban. Október hó folyamán, tehát a háború kitörése után a román export 41.2 százalékban Németország felé irányult, míg a romániai importcikkek 65.8 százaléka német eredetű volt. Ugyanezen hónap folyamán Anglia és Franciaország 12.4 százalékát vették át a román kivitelnek és 12.5 százalékban részesedtek behozatalukban.

— Módosítanak több mezőgazdasági vonatkozású törvényt. Bucuresti-i jelentés szerint a földművelésügyi minisztériumban a következő törvényjavaslatok végső szövegezésével készültek el: A mezőgazdasági kamarák, a földművelésügyi minisztérium szervezéséről szóló törvények, valamint a mezőgazdasági törvény módosítása. Az utóbbi törvénynek a mezőgazdasági munkálatokra vonatkozó szakaszait módosítják.

— Palesztinában bevezetik a bevétel kontingensek rendszerét. Az itteni exportőrök értesítést kaptak arról, hogy Palesztinában beviteli korlátozásokat vezettek be az összes árucikkekre vonatkozóan és a bevétel a jövőben import-engedélyek alapján történik.

Január 15-ig meghosszabbították a devizák eladási engedélyeinek eladási határidejét

A nemzetgazdasági minisztérium közli, hogy a külföldi fizetési engedélyek, valamint a szabadforgalmi devizák azon határidejét, amely 1940. január 10-ikén járt volna le, 1940. január 15-ig bezárólag meghosszabbították.

— Közigazgatási sor egy, az iparfelügyelőséghez beadott személyzeti kimutatás körül. A temesvári Gea-Krayer vállalat felebezést adott be a közigazgatási táblához egy 50 ezer leies bírság ügyében, amelyet a vállalatra azért vettek ki, mert az iparfelügyelőségbe beadott személyzeti kimutatásban nem a megfelelő rovatban tüntetett fel egy külföldi állampolgár alkalmazottat. A cég 1937-ben a nemzeti munka védeméről szóló törvény alapján kimutatást adott be az iparfelügyelőséghez és ebben egyik alkalmazottját, Wells Károlyt, aki magyar állampolgár volt, a hatodik kategóriában tüntette fel. Ebben a kategóriában az idegen állampolgárok száma oly csekély volt, hogy meg volt a törvény által megkövetelt 8:2 arány. Ugyancsak 1937-ben a vállalatnál ellenőrzés folyt le és ekkor megállapították, hogy Wells, aki a vatta-kezelésnél dolgozott, tulajdonképpen nem a hatodik, hanem a hetedik osztályba tartozik, vagyis szakmunkás és nem képesítés nélküli munkás, viszont a hetedik kategóriában. Wellsnek oda való beiktatása után felborult a 8:2-es arány. Az adatok téves bejelentése miatt 50 ezer lej bírságra kötelezték a gyárat, amely most a közigazgatási tábla előtt kéri ennek a bírságnak megsemmisítését. A tábla előtt a vállalat arra hivatkozott, hogy Wells nem volt képesített szakmunkás és gyakorlatát az említett gyárnál szerezte meg az évek folyamán. Így tehát nem történt hiba akkor, amikor őt a nem szakmunkások között tüntették fel. Az állam ügyvédje az iparfelügyelő, valamint a munkafelügyelő szakértőkként való kihallgatását kérte, míg a vállalat képviselője több főtisztviselő kihallgatása iránt terjesztett elő kérelmet. A tábla mindkét kérésnek helyt adott és a tárgyalást elhalasztotta.

Az aradi zsidó hitközség felhívása

Egy Aradról évtizedekkel ezelőtt Németországba elszármazott nő, akit egyénileg már támogatott hitközségünk, a következő levelet intézte hozzánk:

„Mindenekelőtt szíves elnézésüket kérem kőnérem, hogy soraimmal ismét zavarom Önöket, de a kényszerű adta kezembe a föllet s borzasztó helyzetünk apelláit az Önök némes szívére.

Mint november havában közöltem, egy uszályon utban voltunk ide, Sulinára, ahonnan egy tengeri hajóval mindjárt tovább kellett volna mennünk. Általunk ismeretlen okokból sajnos, még mindig itt vagyunk Sulinán azon az uszályon, amellyel idebittünk. Nem tudok elég megfelelő szavakat találni, amik visszaadnák valóságban annak az 500 gyermeknek, nőknek és férfiaknak kétségbeesett helyzetét. Talán meg tudják Önök érteni, hogy mit jelent ebben a borzasztó hidegben egy ilyen vasalkotmányon való tartózkodás. Fűtenél szinte lehetetlenség, az uszály tetején felgyülemlett hó a tetőn kipárolgó emberi melegtől olvad s ilyenkor esik az eső. Mindannyian borzasztóan szenvedünk a nedvességtől és a hidegtől. Hozzájárul még ehhez, hogy az utasok fele-észe nem volt ellátva tép holmikkal, hisz mindannyian azt reméltük, hogy a hideg időjárás beállta előtt Palesztinában leszünk. Az összes utasok nevében azon tiszteletteljes kéressel fordulok Önökhöz, hogy szíveskedjenek érdeklőnkben egy akciót indítani. Minden használt meleg nadrág, ing, harisnya, kötött meleg holmi, meleg cipő, takaró, talán néhány emberi életet menthet meg. Tudjuk, hogy mindenütt akad valami nélkülözhető meleg holmi s kérjük az illetőket, hogy a mai nehéz időkben halgassák meg segítő kiáltásunkat. Bátorkodjon még Önöket kérni, hogy szíveskedjenek, amennyiben a kért dolgok összegyűlnek, néhány kilo szappant, néhány tubus fogkrémet és ha nem veszik rossz néven szerénytelenségünket, nagyon kérünk cigarettát és pipadohányt a ládába becsomagolni. Élelmiszereink sincs valami bőven, de a transport vezetősége mindenf elkövet, hogy a legszükségesebbekkel el legyünk látva.”

Ehhez a levélhez nem kell hozzátennünk semmit, Legfőlegbb annyit, hogy ez az 500 főből álló transport csak egy hatodrésze a Sulinán levő nélkülözőknek, akik hasonló helyzetben vannak.

A neológ hitközség Irodája szívesen átvész és közvetíti a felajánlott holmikat f. hó 16-ig, amikor az összegyűlt dolgokat elküldjük.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 11.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizárlásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12:10: Ionel Cristea zenekara. Mia Boxan énekszámaival. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13:10: A zene folytatása. 13:30: A rádió szalonzenekara francia és osztrák operett részleteket ad elő. 14: Hírek. 14:20: A zene folytatása. Lia Constantinescu Botez énekével. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Tudományos krónika. 19:17: A zeneakadémia növendékeinek hangversenye. 19:55: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20:20: Maria Agnes énekes, zongorán kíséri Gh. Ipsilant, A Filharmonica zenekar szimfónikus hangversenye. 21:55: Hírek, sportközlemények. 22:15: A zene folytatása, Serban Tassian énekével. 22:55: Könnyű zene lemezekon. 23:45: Hírek külföldre franciául, németül, olaszul és angolul.

Budapest I. 7:45: Torna, hírek, hanglemezek, éterend, közlemények. 11: Hírek. 11:20: és 11:45: Felolvasás. 13:10: Sassy Iringo gordonkázik, zongorakísérettel. 13:40: Hírek. 13:55: Éneklő ifjuság. 14:20: Időjelzés, időjárás és vizárlásjelentés. 14:30: Suki Toni és cigányzenekara. 15:30: Hírek. 17:15: Ruszinnyelvi előadás. 17:45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:15: Mezőgazdasági előadás. 18:45: A rádió szalonzenekara. 19:45: A franciák Észak-Amerikában. Baktay Ervin előadása. 20:15: Hírek. 20:25: Idegen népek zenéje hanglemezzel. 20:35: A peleskei nótárius. Énekes bohózat három felvonásban. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 23:10: Finn zenekari hangverseny a Vigadóban. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Budapest II. 18:15: Mozart: Kis éji zene. Hanglemezzel. 19:50: Angol nyelvoktatás. 20:35: Az Egyesült-Államok nemzeti egysége. Felolvasás. 21: Hírek. 21:20: Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál. 22: Györi-trió műsora. 22:35: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Lemezek. 14:10: Népdalok. 15: Lemezek. 19:30: Rádiózenekar. 20:40: Népdalok. 21: Vidámság. 22: Népdalok. 22:50: Havári négyes. 23:20: Tánccena.

Legújabb jelentéseink:

A svájci sajtó megállapítása:

Olaszország határa a Kárpátokig nyulik

Zürichből jelentik: A svájci sajtó nagy figyelmet szentel a velencei találkozásnak és hatalmas cikkekben méltatja a velencei értekezlet fontosságát. Megállapítja a svájci sajtó, hogy a velencei tanácskozásokon Mussolini távolbalató politikájának elvei érvényesültek, amelyek igyekeznek előmozdítani a dunai államok s a Balkán békéjét. Ez a békepolitika azon fáradozik, hogy békés megoldást találjon a jugoszláv—magyar és a román—magyar jóviszonyban is. Olaszország azt igyekszik elérni, hogy legalább Délkelet-Európában, Európának ezen sarkában valóban

béke legyen és az ittélő népek az igaz európai szellemben élhessenek. Itália úgy érzi, iriák a svájci lapok, hogy ha Angliának a Rajnánál van a határa, akkor Olaszországnak a Kárpátokig nyulik határvonala, mert eddig a pontig kell, hogy örködjék a béke és megértés érdekében. Egyben az olasz politika célul tűzte ki, hogy megzátolja a Szovjet terjeszkedését Európa ezen szakaszán.

Beavatott körök egyébként azt hiszik — állapítja meg a svájci sajtó, — hogy a velencei találkozót az érdekelt államok konferencia-sorozatá követi.

Salla környékén

ismét erélyesen támad a szovjethaderő

Finn si-járőrök u-ra mélyen benyomultak orosz területre és megromgálták a murmanszki vasutvonalat

Londonból jelentik: Az angol sajtó szerdai számában részletesen foglalkozik Finnország gyakorlati megsegítésének lehetőségével. Az angol lapok, miként a francia sajtó is, arról a lehetőségről írják, hogy

Anglia és Franciaország a közeljövőben több hajóegységet küld a Jeges-tengerre, hogy ezáltal blokádt alá vegyék Murmanszkit.

Az angol hadihajók célja nemcsak a szovjet-orosz kikötő zár alá vétele, hanem ezáltal lehetővé válik, hogy angol és francia csapatok szállhassanak partra Finnországban.

Helsinki-i jelentés szerint — amint a Rador hírszolgálati iroda közli —

Salla környékén súlyos harcok vannak kialakulóban. Az orosz csapatok nagy ellenállást tanúsítanak és úgy látszik, hogy ezen a környéken a Szovjet a legkiválóbb katonáit összpontosította. Ezek a csapatok sokkal nagyobb mozgékonytannal tanúsítanak, mint a harctér más szakaszain tevékenykedő orosz egységek és járőr-osztagokat küldtek ki, amelyek megkísérik a finn állások bekerítését.

A Corriere della Sera Finnországba küldött különtudósítója közli, hogy a Suomisalmnál aratott nagy finn győzelem után rengeteg hadianyag került a finnek birtokába és alkalom nyílt arra, hogy megvizsgálják az orosz fegyvereket, melyekről kiderült, hogy minőségileg kielégítőek és korszerűek.

A könnyű gépfegyverek a legtekélyesebbek, azonban úgy látszik, hogy az oroszok nem tudják kellőképpen használni. A jelek szerint az oroszok fegyvereik karbantartására nem fordítanak kellő gondot.

Rómából jelentik: Az olasz lapok finnországi haditudósítóinak jelentései beszámolnak arról, hogy szerdára virradó éjszaka

finn si-járőrök ismét mélyen benyomultak

orosz területre és a Murmanszki—Leningrad közötti vasutvonalat újabb is több helyen nagyon erősen megromgálták.

Ugyancsak beszámolnak a Finnországból érkező jelentések arról is, hogy a megsemmisített 44-ik orosz hadosztály mintegy kétezer embere került fogságba, míg a többi 16 ezer katonát a nyomó részben elpusztult. A fogságba kerültek között van a megsemmisített hadosztály negyven tisztje is.

A finn hadvezetőség rendeletére egyébként a Mannerheim-vonal mögött újabb erődítményt építenek.

A Havas iroda jelenti, hogy az oroszok által használt páncélozott szánok nem titkos harci-eszközök. Ezeket már nagyon régóta használták Észak-Oroszországban, sőt Oroszország előtt már Kanadában is ismerték ezt a harci-szánt. A finn katonai körök szerint ezek a szánok nem veszélyes harci eszközök.

Helsinki-i jelentik: A karéliei földszoroson január 9-ike aránylag nyugodtan telt el. A Ladoga-tónál a finnek szétszórta az ellenséges csapatokat. A csatamezőn 200 szovjet halott és 40 fogoly maradt.

Suomisalmnál Raate irányában a finnek átlépték a szovjet-orosz határt és a harcok itt már ellenséges területen folytak. Ez különben már a negyedik hely, ahol a finn csapatok egészen a határig verték vissza az oroszokat.

A szovjet repülők a finn öbölben és a Ladoga-tónál támadást kíséreltek meg. Január 5-én egyebként a finnek kilenc szovjet gépet lőttek le.

Újabb jelentések szerint a Suomisalmi körüli elért finn győzelem csak most kezd teljes mértékben kibontakozni. Mint kiderült

a szovjet-orosz 9-ik hadtest itt teljesen felbomlott, a 163. 164. és a 44-es orosz hadosztályok szintén megsemmisültek.

Megélénkült a repülőgép-háború

Londonból jelentik: Szerdára virradó éjszaka az angol léghaderő több egysége támadás intézett a német vízirepülőgépek támaszpontjaira ellen. Néhány bomba, — a jelentések szerint — dán területre zuhant és több dán birtokos területen rongálást okozott, az angol kormány közölte Daniával, ha megállapítást nyer, hogy angol bombák okoztak kárt, azt teljes egészében megtérítik.

Berlin. (Rador). A DNB jelenti: Négy legmodernebb típusú német repülőgép szerda déjben 4 órakor a német öböl felett összehalálkozott 9 angol bombaveetővel, amikor az angol pilóták feltedezték az ellenséges repülőgépeket és irányukat változtatva nyugat felé menekültek. A németek üldözőbe vették a gépeket és hármát lelőttek anélkül, hogy veszteséget szenvedtek volna.

Londonból jelentik: Az angol admirális szerdán hivatalos jelentést adott ki, amelyben csatolja azokat a tengeren elért sikerekről szóló jelentéseket, amelyek a német részről közölnék arról számolnak be, hogy hat angol hajót, köztük hadihajókat is elsüllyesztettek a német repülőgépek. Az angol jelentés szerint a német bombaveetők védtelessen angol és semleges kereskedelmi gőzösöket támadtak meg. Ezek közül két angol gőzöst, egyik 1900 tonnás, míg a másik 700 tonna ürtartalmú volt, elsüllyesztettek, míg két dán gőzöst erősen megrongáltak a német gépek bombái. Az angol hajók legénységét egy kivételével megmentették, míg a dán hajók tengerészei közül 11 a hullám-sírban jelje halálát.

LAPZÁRTA:

LONDON. Szerdán kezdték meg a 22. évet betöltött hadköteles ifjak behívását, valamint azokat is, akik az utolsó hónapban betöltötték huszadik életévüket. A behívottak létszáma 240 ezer.

STOCKHOLM. Január 1-ével megöltötték azoknak a svéd személyeknek az ország elhagyását, akik sielni tudnak. Több svéd katonai egységet összpontosítottak a tartalékosok közül az ország északi részében, hogy si-kiképzésben részesítsék őket.

LONDON. William Seeds, Nagybritannia moszkvai nagykövete felesége társaságában szerdán délután Londonba érkezett. A hazatért moszkvai nagykövet a Viktória-pályaudvaron reá várakozó újságíróknak jelentette, hogy rendes szabadságát tölti az angol fővárosban.

LONDON. Szerdán görög gazdasági bizottság érkezett az angol fővárosba, ahol új kereskedelmi és gazdasági egyezmény megkötésére vonatkozólag tolytatnak tárgyalásokat.

MADRID. Bulgária legutóbb kinevezett madridi követe szerdán kihallgatáson jelent meg a spanyol külügyminiszternél, akinek átnyújtotta megbízólevelét.

LONDON. A 9185 tonnás Oakgrave nevű angol gőzös, amely a spanyol polgárháború idején kétszer is megmenekült a bombatalálattól, szerdán bombázás következtében elsüllyedt. A délelőtti órákban két ellenséges repülőgép jelent meg a hajó felett, amelyet géppuskával és bombákkal célba vettek. Az egyik bomba eltalálta a gőzöst, amely süllyedni kezdett. A 21 főnyi legénységet megmentették, a kapitány azonban hajójával együtt elpusztult.

ANKARA. Törökország feketetengeri szakaszán szerdán földrengést észleltek. Az elemi csapásoktól sújtott Törökországban szerdán öt kisebb földrengés volt, azonban különösebb károkat nem okozott.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elveszetti, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A leu rendelet értelmében az apróhirdetésekre az előre fizetendő

ALKALMAZÁST NYER
Perfekt román fordító kerestetik. Cim a kiadóban. 357
Stoppoló, varró felvétetik. Steia-gyár Arad, Str. Haiducilor No. 8. (Piata Cetate Veche).
Keresek jóltűző mindenest éves bizonyítványokkal, szobalány mellé. Bul. Carol 36. I. em.

Urlház fiatal, jó szakácsnőt keres. Cim a kiadóban. 338
Állászerető, fiatal mindenest kétfagu családdhoz jó fizetéssel felvétetik. Cal. Victoriei 16. 341
Trafikba gyakorlott elárúsitónót felvétetik. Cim a kiadóban. 347
Megbízható takarító-bejárónót keresek jan. 15-re. Cim a kiadóban. 320

VÉTEL-ELADÁS

Prima tűzifa, bükk-hasáb, 3 öl. helyszűke miatt ölenként is eladó. Cim a kiadóban. 351

Vadonatúj szimoking, angol szövettől, középírtmetre eladó. Str. Eminescu 35., első emelet, aító 11.

Különböző butorok és háztartási cikkek eladók. Str. Cuza Vodă 20.

INGATLAN

Kétszobás, új házat megvételekre keresek. Str. Dimitrie Raicu No. 7. 339

Nagyobb családi házat összkomforttal eladnám, vagy elcserélném Erdély valamelyik nagyobb városában. Cim a kiadóban. 348

KÜLÖNFÉLEK

A főútvonalon irodának megfelelő helyiséget keresek. Lehet udvarban is. Rudolf Mosse S. A. aradi fiókja, Bul. Reş Maria 18.

„Pincsi” névre hallgató fehér spitzkutya kedden este eltűnt a Catedralaterről. Becsületes megtaláló kérteik hozza baza, fényes jutalom ellenében. Lepa, Str. Meşianu 5. 349

PUHA ÓLMOT VESZÜNK Cim a kiadóban.